

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 47 • nr. 2 • februari 2011 • €1,75 • www.sp.nl

ANDEE

2 MAART: DAG VAN PROTEST
STRIJDLUST MET OPGESTROOPE MOUWEN

SP SOLIDAIR MET EGYPTISCHE VOLKSOPSTAND

JAN MARIJNISSEN IN GESPREK MET WOUKE VAN SCHERRENBURG

Arend van Dam

DOE UZELF DE DAS OM

De SP heeft niet de naam een stropdassenpartij te zijn. Toch is Emile Roemer al tientallen jaren fervent stropdassendrager. Tijdens de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen droeg hij een heuse SP-stropdas. Nu het weer campagnetijd is, komen er verzoeken binnen van SP'ers: zij willen er ook wel één! Daarom is hij nu te bestellen op www.sp.nl/webshop. Voor € 12,50 kunt u zelf rondlopen met het bewijs dat ook stropdassendragers maatschappijkritisch kunnen zijn. Of u heeft een leuk verjaardagscadeautje voor een verstokte VVD'er!

ROOD

JONG IN DE SP

BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID? SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!

2 MAART: OOK VOOR JONGEREN EEN DAG VAN PROTEST!

Op 21 januari demonstreerden ruim 17.000 studenten tegen de afbraak van het hoger onderwijs. Massaal kwamen jongeren in protest tegen de asociale plannen van het kabinet. Woensdag 2 maart kunnen jullie het karwei afmaken tijdens de Provinciale Statenverkiezingen. De gekozen leden van de Provinciale Staten kiezen namelijk op hun beurt de Eerste Kamer. Wanneer VVD, CDA en PVV daar geen meerderheid hebben, is het einde oefening voor Rutte I. Met een stem op de SP kunnen jongeren die boos zijn over de ondoordachte bezuinigingen dus het kabinetsbeleid wegstemmen!

Wil je meehelpen met de campagne en jongeren uit jouw woonplaats oproepen om SP te stemmen? Bezoek dan met jouw afdeling zoveel mogelijk scholen, cafés en andere plekken waar veel jongeren komen en overtuig ze van het belang van deze verkiezingen. Mail naar rood@sp.nl om de speciale jongerenflyer te bestellen of de hulp van ROOD in te schakelen!

MEER WETEN? WWW.ROOD.SP.NL

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie
Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving
Antoni Gracia, Robert de Klerk,
Gonnie Sluijs, Chris Versteeg

Aan dit nummer werkten mee
Suzanne van de Kerk,
Karen Veldkamp

Foto cover
Bas Stoffelsen

Illustraties
Arend van Dam,
Wim Stevenhagen, Bob van Vliet

De Tribune op Internet
www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement
€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen
T (010) 243 55 55
F (010) 243 55 66
sp@sp.nl
www.sp.nl

**Abonnementen- en
ledenadministratie**
Vijverhofstraat 65
3032 SC Rotterdam
T (010) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune
Vijverhofstraat 65
3032 SC Rotterdam
T (010) 243 55 42
F (010) 243 55 66
E tribune@sp.nl

**De Tribune in
gesproken vorm**
Belangstellenden voor
de Tribune op cd kunnen
contact opnemen
met de SP-administratie.

IN DIT NUMMER

Afghanistan

'Nieuwe missie brengt geen vrede, maar verlengt oorlog'

4

Jan Marijnissen en Wouke van Scherrenburg

'Politici en journalisten houden elkaar in een wurggreep'

8

Verkiezingen

'Op 2 maart telt elke stem voor drie'

16

Campagne

'De partij zit weer in de lift'

20

Massaprotest

Studenten en hoogleraren schouder aan schouder

20

- 6 Fotoreportage: Arabische volksopstand
- 22 VVD, CDA, PVV: huurertje pesten
- 26 Manifestatie voor solidariteit met Egypte
- 26 Paul Ulenbelt leest: Bijzondere werknemers
- 28 Linksvoor: Tuur Elzinga heeft alle vertrouwen in 2 maart

14, 15, 23, 24, 25, 29 Nieuws 27 Uitgelicht

30 Brieven en Opmerkelijk 31 puzzel 32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Bergen verzetten

Februari wordt een campagnemaand. In de voorbereiding denk ik vaak terug aan de vorige campagne, voor de verkiezingen van de Tweede Kamer. We vochten een *uphill battle*: vanaf 8 zetels in de peiling vochten we ons een weg terug naar uiteindelijk 15 zetels bij de verkiezingen.

De uitslag van juni vorig jaar was een 'verlies met een gouden randje'. We verloren misschien zetels maar herwonnen het vertrouwen in de partij en in onszelf. Dat vertrouwen bleef groeien en op dat pad gaan we ook deze campagne voort. In alle afdelingen proef ik het enthousiasme om voor een mooie uitslag te gaan. We hebben vertrouwen in een goede afloop en staan klaar om te besturen in de provincie.

De mogelijkheid om mee te besturen werd ons in 2007 ontnomen. In alle provincies werd de SP buiten het provinciebestuur gehouden. Dat laten we dit keer niet meer gebeuren.

Wij staan niet toe dat huurders, ouderen, studenten en mensen die zorg nodig hebben in de steek worden gelaten en de rekening gepresenteerd krijgen. We gaan voor winst op 2 maart en we zijn er nog steeds voor de mensen op 3 maart. In alle bescheidenheid, maar vol zelfvertrouwen. De SP is immers zo sterk als de kracht van die miljoen kiezers samen. Wie daaraan vasthoudt, kan bergen verzetten.

Heel veel succes in de campagne!

Emile Roemer, fractievoorzitter SP

‘NIEUWE MISSIE BRENGT GEEN VREDE, MAAR VERLENGT OORLOG’

Nederland stuurt opnieuw een missie naar Afghanistan. De belofte dat het ditmaal zou gaan om een civiele missie om politiemensen op te leiden, trok de aanvankelijke critici van GroenLinks, ChristenUnie en D66 over de streep en dus was de Kamermeerderheid ineens een feit. Volgens de SP is er echter weinig civiels aan de nieuwe missie.

Eerst wat cijfers. Van de 545 in te zetten personen in Kunduz, Afghanistan, zijn er slechts 45 niet-militair. Het civiele karakter van de missie bedraagt dus welgeteld acht procent. Daarnaast gaan er vier F16-gevechtsvliegtuigen met 120 man personeel naar het gebied. Politie-trainingsmissie? Voor Harry van Bommel is het duidelijk: van een missie om politiemensen op te leiden

kan nauwelijks sprake zijn. Het opbouwen van een veiligheidsapparaat in een land in opbouw na een conflict kán helemaal niet aan de orde zijn, aldus het SP-Tweede Kamerlid: ‘Integendeel, de oorlog is volop gaande en deze operatie ondersteunt een van de partijen in die oorlog.’ Van Bommel redeneert vervolgens: ‘Met deze missie versterk je dus de verkeerde krachten. Je

ondersteunt de veelal corrupte politiecommandanten in Afghanistan. Bovendien: er worden nu ook al agenten ingezet bij militaire acties.’ Alleen al vorig jaar kwamen er 1261 Afghaanse politieagenten om het leven. ‘En die zijn niet gedood door zakkenrollers en inbrekers. Ze zijn gesneuveld bij gevechten met de rebellen’, zei kolonel Bashery, woordvoerder van het Afghaanse ministerie van Binnenlandse Zaken, eind januari nog (ANP).

Toch verzekerde het kabinet dat de missie louter civiel zou worden en dat de door Nederlanders opgeleide agenten niet door het Afghaanse leger bij militaire acties zouden worden ingezet. Zo werd alsnog de steun aan de missie binnengehaald van GroenLinks, ChristenUnie en D66. ‘Naïef’, vindt Harry van Bommel dat: ‘Het gaat om garan-

27 januari viel het besluit om naar Kunduz te gaan. Op het Plein voor de Tweede Kamer hadden SP'ers een boodschap voor GroenLinks in hun eigen kleuren.

ties die nooit waargemaakt kunnen worden. Ik bedoel: hoe kan Nederland nou controleren of de politie straks geen gezamenlijke acties met het leger onderneemt? Als gevolg van het tekort aan militairen gebeurt dat namelijk nu al. Bovendien is het helemaal niet in het belang van de Afghaanse regering om daar op te letten. En dan moet je daarover afspraken maken met een corrupte president Karzai of een nog twijfelachtigere commandant aldaar? Kom op, zeg.'

'Strijd tegen Taliban niet met militaire middelen te winnen'

Volgens Van Bommel is het failliet van het in Afghanistan toegepaste '3D-concept' (*Development, Diplomacy, Defence* oftewel ontwikkeling, diplomatie, defensie) onderhand wel aangetoond. 'De militaire strategie werkt niet. Als woordvoerder Buitenlandse Zaken bezocht ik een paar jaar geleden al Afghanistan en Pakistan en ik stelde daar de vraag of de strijd tegen de Taliban met militaire middelen gewonnen kon worden. Niet één militair, politicus of ontwikkelingswerker zei toen dat dat mogelijk was. Daarom bepleit ik een '2D-strategie', waarin je je toelegt op ontwikkeling en diplomatie. Daarbij komt het aan op de ontwikkeling van onder meer onderwijs, gezondheidszorg en goed bestuur. Organisaties die op dat terrein al jaren goed bezig zijn in Afghanistan moeten meer steun krijgen. Op het gebied van diplomatie

is het zaak dat alle partijen onder leiding van de VN met elkaar gaan onderhandelen, dus ook de Taliban. Natuurlijk niet omdat wij vinden dat de fundamentalisten en de krijgsheren zo goed bezig zijn, integendeel, maar puur vanwege het feit dat je alleen vrede kunt sluiten met alle partijen. Nu wordt alleen met president Karzai gesproken. Zo kom je er natuurlijk nooit uit.'

'De vraag die aan de orde is, is niet die van moraliteit', stelde Emile Roemer tijdens het Kamerdebat op 27 januari. 'Het is de vraag van effectiviteit. Zij die de vraag van effectiviteit niet stellen, en zich alleen beroepen op hun morele motieven, kunnen aan het eind van de rit weleens ontdekken dat zij immoreel hebben gehandeld. Met deze missie gaan wij in Afghanistan geen vrede brengen, maar gaan wij de oorlog verlengen.'

Uiteindelijk stemden alleen PvdA, PVV, SP, Partij voor de Dieren én Ineke van Gent (als enige in de fractie van GroenLinks) tegen de nieuwe missie.

tekst Rob Janssen
foto Bas Stoffelsen

www.sp.nl/wereld

COLUMN

2 maart: Dag van Protest

Op woensdag 2 maart hebt u het voor het zeggen. In vier jaar tijd is dat meestal maar op vier dagen het geval: de kiezer bepaalt dan welke partij zijn vertrouwen krijgt, en bepaalt daarmee hoe de volksvertegenwoordiging er uit komt te zien. Op 2 maart kiezen we de 'gemeenteraad' van onze provincie, de Provinciale Staten. De Provinciale Staten beslissen over de inrichting van stad en platteland, belangrijke natuur- en milieuonderwerpen, de jeugdzorg en nog meer belangrijke zaken. Daarom is het van belang dat onze partij daar sterk vertegenwoordigd is. Duidelijk.

Maar er is meer. De leden van Provinciale Staten kiezen in mei de leden van de Eerste Kamer. Dat is de tweede belangrijke reden waarom het van belang is dat u op 2 maart naar de stembus gaat, en liefst zo veel mogelijk anderen meeneemt.

De Eerste Kamer maakt deel uit van het parlement. Daarom moet de regering voor het doorvoeren van wetten ook de steun hebben van de meerderheid van de Eerste Kamer. Het kabinet-Rutte heeft daar nu geen meerderheid. De minister-president wil graag dat dat na 2 maart anders wordt. Maar al degenen die het niet eens zijn met de plannen van Rutte en de zijnen, hopen dat hun meerderheid behouden blijft. Want alleen dan moet Rutte praten met de andere partijen (niet zijnde CDA, VVD en PVV) om een meerderheid te krijgen voor zijn plannen. Kort en goed: zoals alle verkiezingen zijn ook deze van het grootste belang. Krijgen CDA, VVD en PVV vrij spel of worden ze door de kiezer gedwongen rekening te houden met de mening van bijvoorbeeld de SP?

Daarom roep ik u op te gaan stemmen. Noteer bij 2 maart: STEMMEN! En, zoals gezegd: roep familie, vrienden, kennissen en collega's op hetzelfde te doen. Want thuisblijven helpt niet, SP stemmen wél.

Jan Marijnissen

ARABISCHE VOLKSOPSTAND

› 17 december 2010 steekt Mohammed Bouazizi (26) zichzelf in brand nadat een corrupte agent zijn fruithandeltje in beslag heeft genomen. Zijn dood leidt in Tunesië tot massale protesten tegen de jeugdwerkloosheid en de onderdrukking (foto 1).

› In januari 2011 worden in de hele Arabische wereld demonstraties georganiseerd ter ondersteuning van het Tunesische protest. Er worden massaal hervormingen in eigen land geëist, zoals hier in Algerije. SP-Tweede Kamerlid Harry van Bommel: 'In deze landen is sprake van onderdrukking en soms zelfs regelrechte dictatuur. De bevolking is verarmd, behalve de zichzelf verrijkende klik rond de president. Een uitzichtloze situatie, zelfs voor hoogopgeleiden. Een klein vonkje kan het kruitvat dan laten ontploffen' (foto 2 en 4).

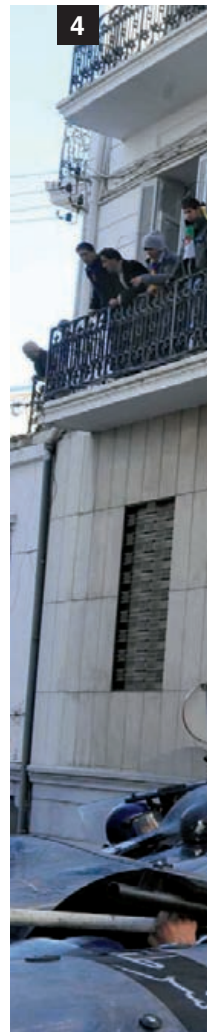
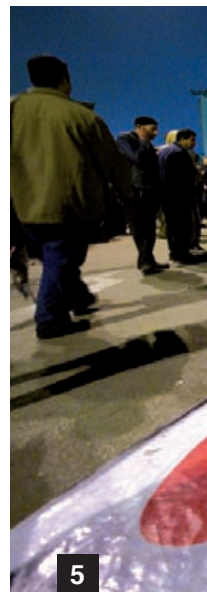
› Op 14 januari ontvluht president Ben Ali Tunesië, na er 23 jaar aan de macht geweest te zijn. Sindsdien wordt het land geregeerd door een interim-regering die verkiezingen moet voorbereiden. Het verbod op politieke partijen is inmiddels opgeheven. Tijdens de Tunesische protesten zijn volgens de VN meer dan 200 doden gevallen (foto 3).

› 25 januari wordt in Egypte uitgeroepen tot 'Dag van Woede', het begin van de massademonstraties op het Tahrir-plein in Cairo. Men eist aftreden van de 82-jarige Hosni Mubarak, die al 29 jaar president is (foto 5).

› Bij het ter perse gaan van deze Tribune is de afloop van de Egyptische protesten nog ongewis. Mubarak heeft toegezegd in september af te treden, maar de protesten gaan door. Net als in Tunesië treedt de politie hard op tegen demonstranten. Het leger kiest een vreedzamere opstelling, al is het onduidelijk hoe lang die volgehouden wordt (foto 6 en 7).

› De SP steunt de Egyptische volksopstand (zie pagina 26).

foto's Hollandse Hoogte, ANP, REUTERS/Farouk Batiche, REUTERS/Zohra Bensemra

‘LINKS, RECHTS, CONSERVATIEF, PROGRESSIEF; IK KAN ER NIKS MEE’

Ze is al jaren niet meer beroepsmatig bezig met journalistiek. Maar journalist is ze nog steeds, in hart en nieren. Met een scherp oog en oor aanschouwt ze de wereld, de politiek en haar voormalige collega's. 'De goede journalist ziet het als zijn plicht de maatschappelijke ontwikkelingen tijdig te onderkennen en dan vervolgens iets met die kennis te doen. Oók als dat niet mainstream is.'

We treffen elkaar bij Schlemmer in Den Haag, een bekend etablissement in de hofstad. De foto's maken we terwijl de natte sneeuw alles wit maakt. Ik heb de zolderkamer afgehuurd. Koffie, water en wijn zijn onder handbereik, een asbak wordt aangereikt. Een openhartig gesprek.

Welke krant sla je nooit over?
'De Volkskrant.'

Welk opinieweekblad is onmisbaar voor je?
'Elsevier en Vrij Nederland beide, voor het evenwicht.'

Welke actualiteitenrubriek op radio en tv wil je per se zien?
'Nieuwsuur en Pauw & Witteman; Radio 1, BNR en 's avonds Radio 4.'

Wat doe je op het moment?
'Ik doe eens in de maand een politiek café in Doetinchem. Echt een droom die uitkomt. Het draait goed. En verder dagvoorzitterschappen, debatten leiden, lezingen, gastcolleges en radiopanelen.'

Je woont tegenwoordig in Frankrijk.
'Ja, deels in Frankrijk, deels in Doetinchem. Ons huis in Frankrijk staat te koop.'

Hoe zat dat nu met D66? Er was toch sprake van dat je voor die partij in de Tweede Kamer zou komen?
Ze glimlacht en slaakt dan een zucht. 'Via de mail heb ik eens bij een D66'er opgeworpen dat dat misschien niet zo'n slecht idee

was. Er volgde een gesprek met Alexander Pechtold. Maar toen het bekend werd, zei iedereen die iets om mij geeft: Wouke, wat doe je nou? Eerst thuis, toen goede vrienden, en toen nog ene Jan Marijnissen. Ik weet nog dat je zei: "Mens, laat je toch niet nog eens vier jaar uitwonen." Ik heb ervan afgezien, ook omdat de aard van het werk als Kamerlid me niet echt ligt.'

Spijt?
'Nee, totaal niet.'

Je tuitert. Waarom?
'Het ligt eraan wie je volgt. Als je de voor jou nuttige personen volgt, ben je steeds snel en goed op de hoogte. En je kunt natuurlijk met gelijkgestemden discussiëren en hartelijk lachen om iets. En verder, ik heb veel volgers (meer dan 10.000 -JM), en daar zitten ook mensen bij die heel anders denken dan ik. Ik wil van hen bijvoorbeeld weten waarom ze zo boos zijn op links, of waarom zo bang, of waarom ze denken dat Geert Wilders de verlosser is.'

Aan welke kenmerken moet een goed journalist voldoen?
'Een journalist moet op de eerste plaats ontzettend nieuwsgierig zijn en zich altijd blijven verbazen. Zo niet, dan word je cynisch. Zeker bij journalisten die zich focussen op één terrein, zoals parlementaire journalisten, is dat gevaar levensgroot aanwezig. Weer een debat waarvan je vooraf weet dat het weer niets oplevert, je kent dat wel. Denk aan de talloze debatten over de WAO, over de Betuwelijn. En toch vind ik

dat je je als journalist elke keer weer moet oppeppen, ook van Kamerleden mag dat verwacht worden. Een ander gevaar is dat je je laat inkapselen. Het is raar, want sinds ik uit Den Haag weg ben, heb ik het gevoel dat ik vrijer denk, breder kijk en opener sta voor de diversiteit van opvattingen. Het is dus een ingewikkelde tegenstelling: je moet focussen om je werk goed te kunnen doen, maar je mag je niet opsluiten of afsluiten van de rest van de wereld. En tot slot moet een journalist niet vies zijn van hard werken. Je bent vierentwintig uur per dag journalist.'

Wat is het referentiekader van een journalist? De collega's?

'Op zich is het helemaal niet erg wanneer een goede journalist jouw werk als journalist becommentarieert. En voor de rest, iedereen heeft natuurlijk naast zijn werk ook een sociaal netwerk van familie, vrienden en kinderen. Het gaat erom dat je je ervan bewust bent dat de noodzakelijke focus op je werk kan leiden tot een gemankeerde visie op de wereld buiten je eigen bestaan. Als je je daarvan bewust bent, dan kun je er ook wat aan doen.'

Je bent zo'n twintig jaar geleden begonnen als parlementair verslaggever. Is er veel veranderd?

'Meest in het oog springend is misschien wel het enorm toegenomen aantal journalisten. Wat niet meteen wil zeggen dat daardoor nu alles beter is. Kijk, nu hebben we de hele dag journaals op tv. En natuurlijk willen zij daar het nieuws heet van de naald brengen. Dat legt een enorme tijdsdruk op het werk. Vroeger kon je bij Den Haag Vandaag een groot deel van de dag werken aan een item dat 's avonds laat werd uitgezonden. Voor enige reflectie is nu bijna geen tijd, althans niet voor de journalisten die voor radio, tv of de dagbladen werken.'

Maar die versnelling van het nieuws heeft dan dus ook effect op de politicus.

'Zeker. Er komt een rapport uit, van de politicus wordt verwacht dat hij in *no time* kan reageren op de conclusies van dat rapport.'

Kan hij dat niet, dan heeft hij pech: dan gaat iemand anders voor. Zo houden politici en journalisten elkaar in een wurggreep, wat ertoe kan leiden dat over de hele linie de kwaliteit minder wordt. Ik denk ook dat de enorme vloed aan spoeddebatten, Kamervragen en emoties hiermee te maken heeft. De journalist slaat erop aan en de politicus weet: hier scoor ik mee.'

Toen jij begon waren er hier een of twee camera's, nu lopen er acht of meer rond in de wandelgangen.

'Het is heel goed geweest dat door de komst van RTL Nieuws het monopolie van de NOS werd doorbroken. Zo houd je elkaar scherp. En dat is nodig, want gemakzucht ligt altijd op de loer. Maar nu zijn het er wel wat veel geworden, omdat zowat elk programma denkt zijn eigen verslaggever hier te moeten hebben.'

Wat heb jij veel moeten wachten in je leven. Wachten op een minister tot hij gengen was je te woord te staan. Bij formaties stond je dan vaak ook nog buiten, weer of geen weer.

'Ik heb dat nooit erg gevonden. Ik weet dat er veel over geklaagd wordt, maar niet door mij. Liever buiten wachten, maar dicht bij waar het echt gebeurt, dan een Algemeen Overleg bijwonen (een vergadering van een commissie van de Tweede Kamer -JM).'

Oké, maar omdat het daar *the place to be* was, stond je er nooit alleen. Hoe kwam je dan aan je unieke quote?

'Je afzonderen van de kluwen en met de persoon in kwestie mee oplopen. Maar ja, op een gegeven moment had iedereen die truc door.'

Bij de formatie hebben ze op een gegeven moment gezegd: we houden voortaan binnen een persconferentie, op een vooraf afgesproken tijdstip. Een vooruitgang?

'Ik vind het niks, zo sfeerloos. Daar staan dan drie van die heertjes, jij zit op een stoel, de camera's netjes opgesteld: de sfeer is totaal weg en daarmee ook het element van verrassing. Ik vertikte het en bleef gewoon buiten wachten om het op mijn eigen manier te kunnen doen.'

Je hebt niet op een School voor Journalistiek gezeten. Wie heeft je de kneepjes van het vak bijgebracht?

'Nou, toch vooral door vallen en opstaan en kritisch naar jezelf kijken. En je leert natuurlijk van hoe collega's het doen, en ook van wat zij over jou zeggen. Op enig moment krijg je door al je ervaring voldoende zelfver-

'Stel je voor dat er geen journalistiek zou zijn'

trouwen om op je gevoel af te gaan, je gevoel zo-moet-het.'

Geef je je kennis en ervaring door? Geef je les aan aankomende journalisten?

'Ja. Ik geef gastcolleges aan studenten journalistiek. Ik ben onder de indruk van hun enthousiasme: waar ze mee komen, al die ideeën. Ik vind het geweldig om te doen. Ik zie het absoluut niet somber in met die nieuwe generatie vakgenoten.'

Hoe belangrijk is de kritische journalistiek voor onze samenleving, voor onze democratie?

'Stel je voor dat er geen journalistiek zou zijn.'

Oké, doe ik, en wat dan?

'Wie zou er nog de macht controleren?'

Het parlement.

'En wie controleert het parlement?'

Het volk.

'En hoe komt het volk te weten wat het parlement allemaal wel of niet doet, en waarom? De kritische journalistiek is essentieel voor het goed functioneren van de democratie. Kijk naar wat Berlusconi doet in Italië. Met kneveling van de vrije pers is de democratie stapje voor stapje krachtelozer en dus betekenislozer geworden.'

Kun je stellen dat de infrastructuur van de kritische journalistiek primair gevormd wordt door de schrijvende pers?

'Ja.'

Moeten we ons dan geen grote zorgen maken omdat er steeds meer titels verdwijnen? Steeds meer kranten komen in steeds minder handen. Overal worden journalisten ontslagen.

'Vooral de lokale en regionale kranten hebben het erg moeilijk, door een verouderend lezersbestand. De journalistiek moet echter

‘We kijken allemaal zo verschrikkelijk makkelijk weg’

ook naar zichzelf kijken. Ik heb soms de indruk dat men wat lui is. Zo mis ik de onthullende verhalen. Ze moeten zorgen dat ze wat spraakmakender worden. Laat de journalisten op zoek gaan naar de achtergronden, laat ze ons vertellen hoe het echt zit. Meer zelf onderzoeken en onthullen in plaats van persberichten overschrijven. Soms denk ook ik weleens: waarom zou iemand dit lezen?’

Oké, maar wordt door die concentratie de pluriformiteit niet minder?

‘Zeker, die vermindert. Maar zolang we niet in Italiaanse toestanden vervallen, waarbij elke kritische zender door Berlusconi de nek wordt omgedraaid, valt het allemaal nog wel mee. Bovendien, we hebben nu de *social media*. Er zijn veel goede bloggers.’

En plotseling is daar Wikileaks.

‘Ik ben een enorme voorstander van vrijheid van meningsuiting. Kijk nou naar die beelden van die luchtaanval op journalisten en

anderen in Irak. Zonder Wikileaks hadden we daar geen weet van gehad. We hebben weer eens kunnen zien dat oorlog per definitie betekent dat er smerige handelingen plaatsvinden. Soldaten, vaak nog heel jong, komen in een vreselijke omgeving terecht. Probeer jij dan maar eens je mooie karakter overeind te houden. Een mission impossible. Het is één grote hypocriete bedoening. Nadien ben ik Wikileaks blijven volgen. En nu dan de openbaring van maar liefst 250.000 geheime documenten. Met één druk op de knop zijn al die documenten voor de hele wereld beschikbaar. Zie hier de enorme macht van internet. De VS hebben Julian Assange nu zo’n beetje tot staatsvijand verklaard. Ik vind dat een veel te verkrampde reactie, zeker nu ze zijn leveranciers zoals MasterCard onder druk zetten om hun relatie te beëindigen.’

Er wordt gezegd: allemaal mooi en wel, maar waar blijft de vertrouwelijkheid?

Verontwaardigd: ‘Wat een onzin. Ambassadors vinden wel andere wegen waarop ze kunnen communiceren. En inderdaad, ze zullen veel zorgvuldiger moeten worden. Door zichzelf zo in de rol van slachtoffer te manoeuvreren geven de Verenigde Staten niet bepaald een vertrouwenwekkend beeld van zichzelf.’

Legt Wikileaks ook het falen van de journalistiek bloot?

‘Nee, want Wikileaks doet geen journalistiek werk. Ze zijn een doorgeefluik. En dat doen ze wel erg slim. Omdat ze zelf niet de capaciteit hebben om journalistieke afwegingen te maken, hebben ze een aantal gezaghebbende kranten over de hele wereld gevraagd hen daarbij te helpen. Heel slim.’

Maar toch. Wordt er door journalisten voldoende research gepleegd?

‘Heel veel is er wegbezuinigd. Je moet het je als krant ook kunnen permitteren om een journalist een half jaar vrij te stellen voor het onderzoeken van één onderwerp. En dat in deze tijden van krapte. Gelukkig hebben we nog Zembla, al slaan ze ook weleens de plank mis, Argos en Brandpunt. De laatste moet nog wel wat groeien, vind ik.’

Den Haag Vandaag is opgeheven. Erg?

Zachtjes: ‘Ja, ja, gelukkig na mijn tijd. Ik zou het er heel erg moeilijk mee gehad hebben. Het is heel geleidelijk gegaan. Naast een correspondent in Parijs of Londen, hebben we er nu een in Den Haag. Was er vroeger een politicus waar iets mee aan de hand was, dan zat hij bij ons aan de desk. Nu doet ‘Hilversum’ dat. Ik vind dat jammer. Maar dat is mijn persoonlijke mening. De kijker zal het worst zijn wie zo’n interview doet.’

Houden journalisten elkaar voldoende scherp?

‘Op vriendelijke toon, dat wel, want het is nooit leuk door een collega gecorrigeerd te worden. Op de redactie van Den Haag Vandaag, onderling dus, kon het er weleens flink hard aan toe gaan.’

Neemt de journalistiek ook zichzelf voldoende de maat?

‘Nee, dat geloof ik niet. Daarvoor hebben we te veel gemist. Ik ook. Kijk naar de revolte ten tijde van Fortuyn. Weinigen in de journalistiek hebben dat aan zien komen. We hebben gemist wat er werkelijk op de slagvelden van voormalig Joegoslavië gebeurde. We hebben gemist dat er inderdaad veel overlast is als gevolg van kleine, niet geïntegreerde Marokkaantjes. We hebben de haatzaaiende imams gemist. Ik kan zo nog wel even doorgaan.’

Wouke van Scherrenburg is in 1946 in Ede geboren. Als twintigjarige startte ze haar journalistenloopbaan, als freelancer. Ze koos voor het vak nadat een kennis haar had gevraagd eens een column te schrijven – dat ging haar goed af. In 1978 ging ze werken voor de Arnhemse Courant, daarna voor de Gelderlander en, tot ze overstapte naar de tv, voor VNU-dagbladen. In 1989 ging ze werken voor Den Haag Vandaag. Vanaf dat moment was ze een nationale bekendheid. In 2004 nam ze afscheid van Den Haag. Op tv bleef ze nog wel: door deelname aan programma's en interviews bij Het Gesprek.

Begonnen als verslaggever van raadsvergaderingen in Wageningen en geëindigd als verslaggever van de belangrijkste debatten in de nationale politiek; al die tijd zijn passie voor het vak, inzet en vasthoudendheid haar handelsmerk geweest. Den Haag Vandaag-collega Pim van Galen: 'Je werkt hard, je hebt te maken met tegenslagen, maar je zeurt nooit. Dát is Wouke.'

Ze schreef twee boeken: *Vrouwen op het Binnenhof* en *Mannen op het Binnenhof* (Archipel, 2006, 2007).

Hoe kan dat?

'Wegkijken. We kijken allemaal zo verschrikkelijk makkelijk weg. Een goede journalist hoort dat niet te doen.'

Hoe staat het met het zelfreinigend vermogen?

'Tsja. Je hebt de Raad voor de Journalistiek, daar kun je klachten indienen. Maar dat stelt allemaal niet veel voor. Ik ben nu dat boek van Bosma aan het lezen, de ideoloog van de PVV. Hij haalt daarin vreselijk uit naar de media: allemaal linkse kerk, vooringenomen en dus waardeloos. Je kunt over dat verwijt wel schamper doen, maar ik denk dat het beter is serieus naar de achtergrond van dat verwijt te kijken, ook al weet je dat hun kritiek voor een belangrijk deel voor de bühne is.'

En wat is je conclusie?

'Je moet als journalist je constant bewust zijn van het feit dat je een eigen subjectieve, inhoudelijke opvatting hebt. De kunst is die opvatting zo min mogelijk een rol te laten spelen. Ik heb het geluk getrouwd te zijn met

een politiemann die de wereld van de volkswijken kent. Vanaf de jaren tachtig maakt hij mij duidelijk: dit gaat niet goed. Ik doel op twee Turkse dorpen die aan het ontstaan waren in onze toenmalige woonplaats.'

Je zei net dat de journalistiek te veel gemist heeft. Maar juist kritische journalisten zouden toch maatschappelijke ontwikkelingen als eersten moeten zien en kunnen duiden?

'Zeker, dat ben ik helemaal met je eens.' Ze denkt na. 'Ik denk dat het 'm toch zit in die focus, in combinatie met de werkdruk, het gebrek aan tijd. Je moet je steeds afvragen: ga ik niet te veel mee in de heersende flow? Want daarom hebben velen niet in de gaten gehad dat een hele middenklasse – zeg maar 'Henk en Ingrid' – verweesd was geraakt. De goede journalist ziet het als zijn plicht de maatschappelijke ontwikkelingen tijdig te onderkennen, en dan vervolgens iets met die kennis te doen. Oók als dat niet mainstream is.'

Daar is moed voor nodig.

'Ja. Je loopt het risico weggehoond te worden, verguisd te worden, geëxcommuniceerd te worden. Te vaak winnen de mensen die als referentiekader hebben: een goede opleiding, goedbetaald werk, een fijne wijk zonder problemen.'

Vind je dat het werk als journalist ook een moreel aspect heeft?

'Ja, zeker. Net als voor een politicus, mag ik hopen. De moraliteit voor een journalist is dat hij verplicht is zich – desnoods tegen de stroom in – onafhankelijk op te stellen. Maar ik zeg eerlijk: dat is zo verrekte moeilijk. Het is zo moeilijk om als het ware uit de tijdgeest te stappen en echt onafhankelijk te denken en te zijn. Je bent toch een product van je verleden en je omgeving.'

Bestaat er naast het recht van vrije meningsuiting ook een plicht om te spreken, als de feiten daar aanleiding toe geven?

'Volmondig ja.' Lachend: 'Ik kan sowieso mijn mond niet houden en moet steeds overal een mening over ten beste geven.'

Wat was tijdens jouw loopbaan als journalist de belangrijkste gebeurtenis?

'De opkomst van Pim Fortuyn en de denigrerende reacties daarop door de concurrenten. Ik heb Janmaat nog meegemaakt in de Kamer. Ik zeg het eerlijk: ik vond 'm een klootzak, in de omgang onuitstaanbaar. En toch. Ik was verbijsterd over het feit dat de Kamer leegliep wanneer hij het woord kreeg. Echt verbijsterd. Die man is een gekozen

volksvertegenwoordiger. En hoe de toenmalige voorzitter Dolman hem bejegende. Ik vond het krankzinnig.

Datzelfde ongemak zag je bij de opkomst van Fortuyn. Terwijl zijn opkomst toch echt een gevolg was van de gezapigheid van Paars II. Ik voelde in die tijd een bepaalde onbestemdheid, onrust, en plotseling was daar Fortuyn. En net als iedereen was ook ik verbijsterd. Wat gebeurt hier?'

Grappig. Iedereen heeft het idee dat jullie op voet van oorlog met elkaar verkeerden.

'Helemaal niet. Iedereen herinnert zich ons gesprek bij de auto na het Erasmus-debat, maar dat was voor de camera en de mensen thuis. In werkelijkheid was ik verheugd over zijn opkomst: eindelijk iemand die de boel komt opschudden. Ik begon weer lol in mijn werk te krijgen. Wauw.'

Maar Pim Fortuyn werd doodgeschoten. Zijn LPF kwam met maar liefst 26 zetels in de Kamer.

'Dat was precies het tegenovergestelde. In één woord: vreselijk. Kijk, één ruzie is leuk, maar het drama dat zich in en rond die fractie afspeelde was vreselijk. Dan sta je daar weer omdat in een paar maanden tijd de vierde fractievoorzitter gekozen moet worden. Om half tien 's ochtends voor een dichte deur waarachter een stelletje idioten de politiek te schande maakt. En dan die Heinsbroek en Bomhoff. Ik had het er helemaal mee gehad. Stonden ze daar een toneelstukje op te voeren. Nee, alles was koek en ei... Terwijl iedereen wist dat de stoelen door de kamer waren gevlogen. Ik had toen voor het eerst in Den Haag het gevoel: ik moet kotsen. Vooral omdat ik van de Haagse politiek houd. Dit was het gedrag van proleten.'

Was het een noodzakelijkheid dat het zo zou aflopen?

'Ja, met deze mensen wel.'

Wat is er nog meer veranderd in die afgelopen twintig jaar?

'De vergroving van het taalgebruik. Ik zei al: ik hou van de democratie, ik hou van de Kamer. Ik vind dat daar bepaalde egards bij horen. Schelden en grof taalgebruik horen daar niet bij. Kijk, dat 'effe dimmen' vond ik prima. Zoiets floept er dan uit. Geen probleem. Maar als je niet wilt dat het volk al het vertrouwen in de politiek verliest, houd dan in ieder geval het decorum netjes. Voor mij hoeft dat formele gedoe en dat wollig taalgebruik ook niet, maar neem wel de grenzen van het fatsoen en wederzijds respect in acht.'

Verklaar het succes van Wilders.

'Hij dankt zijn succes aan het gebrek aan aandacht voor de middenklasse de afgelopen jaren. Zijn succes stoelt ook op de angst die er breed leeft: de angst voor je baan, de angst voor de islam en vreemde culturen. Mensen zijn onzeker geworden. Ik spreek weleens met PVV-stemmers. En wat blijkt? Ze ergeren zich aan een advocaat die weigert op te staan voor de rechtbank; scholen die het Sinterklaasfeest niet meer durven te organiseren; scholen waar besloten wordt om toch maar geen kerstboom te plaatsen. Dat is natuurlijk ook onzinnig. Deze voorvallen worden breed uitgemeten in de pers. En daardoor hebben mensen het gevoel dat hun identiteit wordt bedreigd. Wilders benoemt dat – en voeg daarbij de verontwaardiging over hoe hij moet leven met al die beveiliging, dan is daarmee zijn succes verklaard.'

Ze noemen hem een populist.

'Met al die termen kan ik helemaal niks. Links, rechts, conservatief, progressief; ik kan er niks mee.'

Hoe slaagt Wilders erin om al vijf jaar lang onafgebroken het nieuws te beheersen?

'Omdat hij met nieuws komt, of omdat het nieuws is hoe zijn tegenstanders – vaak onhandig – op hem reageren. Ik geef toe dat ik het soms ook niet snap. Wilders gaat naar Engeland, terwijl hij weet dat hij er niet in komt. Een heel vliegtuig vol journalisten en cameramensen begeleidt hem. Wilders heeft zich een krik gelachen.'

De politiek is de afgelopen jaren onmiskenbaar persoonlijker geworden. Is dat erg?

'Nee, en bovendien in dit radio- en tv-tijdperk onvermijdelijk. Stel je hebt een goede boodschap maar je mist uitstraling, charisma, en praat slecht: dan landt die boodschap ook niet goed. En ik vind het niet erg, omdat de boodschap en de persoon overeen moeten komen. Geen dubbelhartigheid.'

Maar nu stuurt RTL een brief naar alle Kamerleden met de vraag: bent u ooit veroordeeld?

'Dat vond ik wel gemakzuchtig. Maar dat werd natuurlijk veroorzaakt doordat sommige Kamerleden, in het debat over de PVV'ers die in de fout zijn gegaan, het gevoel gaven van zichzelf te vinden dat ze moreel superieur zijn. Als reactie daarop vond ik die actie van RTL wel sympathiek.'

Maar moeten we dan van ieder Kamerlid zijn doopceel gaan lichten?

'Ik heb me nooit geïnteresseerd in het

'Rutte, Wilders en Verhagen hebben iets samen, door de gezamenlijke haat tegen links, vooral tegen de PvdA'

privéleven van kamerleden. Mensen moeten in die sfeer helemaal vrij zijn te doen en te laten wat ze willen. Iets anders wordt het wanneer ik de lieve Bas van der Vlies een hoerenkot uit zie lopen. Dan is dat nieuws, want dan blijkt dat alles wat hij predikt een leugen is. Zo ook de PVV: ze preken *law and order*, maar dan kun je niet als politieagent buiten diensttijd maar met een slok op met honderd kilometer per uur door een woonwijk scheuren. En dan ook nog een controle van je collega's ontwijken.'

Het lijkt erop dat rechtse partijen beter in staat zijn tot samenwerking dan linkse partijen. Hoe komt dat?

'Nu is dat zeker het geval. Het ligt heel erg aan de menselijke factor, hoe liggen mensen elkaar. Het is dus geen uitgemaakte zaak dat het altijd zo zal blijven. En dan is er de overeenstemming. De drie rechtse partijen hebben één belangrijk gemeenschappe-

lijk kenmerk: hun diepe haat tegen links. Onderschat niet hoe ongelooflijk bindend dat is: de verschrikkelijke afkeer van met name de PvdA. Zo heb ik nooit een CDA'er ontmoet die eens een keer iets positiefs zei over de PvdA. Altijd alleen maar kankeren, ook wanneer ze samen in de regering zaten. En links, ja, je weet zelf dat er een tijd was – onder Melkert – dat PvdA'ers nooit en te nimmer vóór een motie van de SP mochten stemmen. Ze hebben jullie alleen maar als concurrent gezien, en veel minder als een kans om samen een vuist te maken. Kijk dan eens hoe nu de VVD'er Rutte en Wilders, nota bene een dissident uit de VVD, samen optrekken. Rutte, Wilders en Verhagen hebben iets samen. Dat zie je al op kilometers afstand. Dat dat op links niet kan: ik snap het niet.'

tekst Jan Marijnissen
foto's Bas Stoffelsen

5 VRAGEN AAN

foto

ELI WATTIMENA

Nog eventjes en in het zuiden des lands kan carnaval weer losbarsten. In het plaatsje Middelaar, in het uiterste noorden van Limburg, hebben ze dit jaar een unicum: de eerste Molukse prins carnaval. Eli Wattimena (52), van beroep vrachtwagenchauffeur, is geboren in Roermond, getrouwd met Mary en vader van twee kinderen.

› Wat heb jij met carnaval?

‘Ik vier het al sinds de lagere school en ben altijd met veel plezier mee blijven doen. In Middelaar al weer dertien jaar.’

› Dus een jongensdroom is uitgekomen?

‘Och, Middelaar is maar een kleine gemeenschap en dus is de kans groot dat je ooit een keer aan de beurt komt.’

› Dagblad De Gelderlander jubelde dat dankzij jou ‘Wilders-land Limburg een smakelijk koekje van eigen deeg’ gepresenteerd kreeg. Zie jij dat ook zo?

‘Nee. Dat waren ook niet mijn woorden, maar die van de journalist. Ik vind niet dat je met carnaval meningsverschillen moet gaan uitvergrooten. Dat leidt alleen maar tot scheve gezichten.’

› Zie jij jezelf als toonbeeld van geslaagde integratie?

‘Schei toch uit. Carnaval betekent: lang leve de lol. Niets meer en niets minder.’

› Jouw lijfspreuk als prins carnaval van de ‘Krölstarte’ luidt: ‘Carnaval mit Eel, da mot lukke!’ Gaat het lukken?

‘Ja hoor. Net zoals ieder jaar zal Middelaar weer op z’n kop staan.’

› ‘RISICO’S TE GROOT VOOR MOERDIJK’

Emile Roemer bezocht half januari Moerdijk, naar aanleiding van de brand bij Chemie-Pack. Roemer: ‘Belangrijkste les is dat de handhavers en hulpdiensten in Moerdijk niet zijn toegerust voor dergelijke rampen. Dat is opmerkelijk als je bedenkt dat Moerdijk de vierde grote haven is van Nederland met tenminste zestien bedrijven in de zwaarste risicocategorie’.

Roemer werd vergezeld door SP-woordvoerder milieu Paulus Jansen, diens voorganger Remi Poppe, Bennie Blom en Chris Verschuuren van de SP-afdeling Moerdijk, en Willemieke Arts van de Brabantse SP-Statenfractie. Zij spraken met actieve bewoners, die uitlegden hoe de belangen van omwonenden onvoldoende in de plannen voor het gebied worden meegewogen. De bestemmingsplannen passen niet meer bij de enorm toegenomen risico’s van de zware industrie in Moerdijk.

Loco-burgemeester Cors Punt erkende dat betere spreiding van risicovolle bedrijven nodig is. De kleine gemeente Moerdijk heeft echter niet de middelen om de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor een zwaar industrieterrein vol met bedrijven uit de zwaarste risicocategorie te kunnen waarmaken. Brandweercommandant Corné Hagenaars onderstreepte dat punt. Alle brandweertieners in de buurt zijn vrijwilligers. Dat betekent dat ze niet 24 uur op de kazerne zijn, en dus dat er bij een

brand eerst vrijwilligers naar de kazerne toe moeten om uit te kunnen rukken. Volgens de gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen, Henk Jans, is er nog veel te verbeteren in de organisatie bij rampen. Direct na de brand ontstond grote onduidelijkheid over gevaar voor de volksgezondheid. De berichtgeving was onhandig maar niet onwaar.

‘Taak van nationaal belang’

Emile Roemer: ‘Er zijn in Nederland vierhonderd bedrijven met een even groot risico als Chemie-Pack of vele malen groter. Menselijke fouten kun je niet voorkomen. We moeten goed voorbereid zijn, zodat een kleine fout geen ramp wordt. Na wat we vandaag gezien en gehoord hebben is het duidelijk dat vergunningverlening, handhaving, hulpdiensten en gezondheidsonderzoek voor dit soort risicovolle bedrijven niet afhankelijk moet zijn van de beperkte budgetten bij kleine gemeenten. Dat moet een taak zijn van nationaal belang.’

De SP geeft in het plan ‘Lessen uit Chemie-Pack Moerdijk; SP-Aanvalsplan gevaarlijke stoffen’ tien voorstellen om risico's veel beter te beheersen.

www.sp.nl/milieu/

Het terrein van Chemie-Pack is afgezet; door het hek heen zien Remi Poppe (links) en Emile Roemer (rechts) hoe verwoestend de brand is geweest.

VROEG OF LAAT: WIKILEAKS EN DE FORMATIE VAN 2006

Op 22 november 2006 werd de SP met 25 zetels de grote winnaar van de verkiezingen voor de Tweede Kamer. Vriend en vijand waren het eens: voor een nieuw kabinet moest als eerste gesproken worden met de SP. Onder leiding van informateur Hoekstra onderzochten CDA, PvdA en SP de mogelijkheden voor politieke samenwerking. Een proces dat uiteindelijk strandde omdat het CDA verder onderhandelen met de SP niet zag zitten.

Balkenende zag geen heil in een kabinet waarin hij overschaduwd zou worden door een 'linkse' meerderheid van PvdA en SP. In het debat over de kabinetsformatie zei Marijnissen hierover: 'Op grond van die gesprekken is de informateur tot de conclusie gekomen dat de verschillen tussen CDA en SP te groot zijn en dat een extra onderhandelingsronde weinig zinvol was. Naar aanleiding van zijn conclusies heb ik gezegd dat ik onderhandelen wel zinvol vond, maar op één voorwaarde: het CDA moet het wel zien zitten. Anders hebben nadere gesprekken geen zin en zitten we hier elkaar een paar weken bezig te houden zonder dat er iets uit kán komen. Om dat te voorkomen worden er immers verkennende gesprekken gevoerd.'

De PvdA stelde veelvuldig, na met het CDA en de ChristenUnie een kabinet te hebben gevormd, dat de SP was weggelopen uit de onderhandelingen. In een uitzending van Pauw en Witteman stelde Bos dat de SP niet wilde, een constatering die Marijnissen op zijn weblog stevig onderuit haalde. Hij verweet Bos niets te hebben gedaan toen de SP afviel. Had Bos immers voet bij stuk gehouden, dan had Balkenende moeten inbinden en hadden CDA, PvdA en SP samen verder gekund.

Hoe zat het nou echt? Oud-staatsecretaris en huidig PvdA-Kamerlid Frans Timmermans legde in 2006 de Amerikanen haarfijn

Na de formatie in 2006 grepen Bos en andere PvdA'ers elke gelegenheid aan om te roepen dat SP was 'afgehaakt'. Wikileaks onthult dat het toch anders lag. Op de foto Bos, Balkenende en Marijnissen aan tafel met informateur Rein Jan Hoekstra.

uit hoe de vork in de steel zat. Dat blijkt uit uitgelekte documenten van klokkenluiders-website Wikileaks: 'Frans Timmermans wees onomwonden iedere mogelijkheid tot het vormen van een coalitie met de SP af. Timmermans benadrukte dat Bos erkende dat hij zelfs met het opperen van die mo-

gelijke grote groepen stemmers uit het 'midden' van zich zou vervreemden, zowel binnen als buiten de PvdA. In zijn ogen zou het onverstandig zijn voor de PvdA om ook maar iemand te vertrouwen die communist was geweest.'

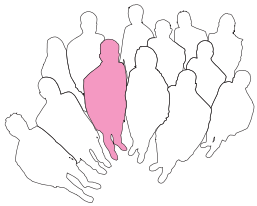
> GRUWELBOM IN DE BAN

De Eerste Kamer heeft het internationale verdrag tegen clustermunitie geratificeerd. Door clustermunitie vallen veel burger-slachtoffers. Jaren nadat ze zijn uitgeworpen, vermoorden de bommen nog kinderen

die de sub-munitie voor speelgoed aanzien. De Senaat droeg de ministers Rosenthal en Hillen op meer actie te ondernemen tegen banken en beleggers die investeren in bedrijven die deze gruwelbommen bouwen en verhandelen. Aanvankelijk voelden de ministers hier weinig voor, maar uiteindelijk wilden ze

geen botsing met de Eerste Kamer en kozen ze eieren voor hun geld. Minister Rosenthal sprak bovendien vol lof over het pionierswerk van voormalig SP-Kamerlid Krista van Velzen, die in binnen- en buitenland wordt gezien als voorvechter van het in de ban doen van clustermunitie.

ONZE LIJSTTREKKERS

EMILE ROEMER:

'2 MAART WORDT EEN DAG VAN NATIONAAL PROTEST!'

NOORD-HOLLAND

REMINE ALBERTS (56), AMSTERDAM

'Onze burgers hebben recht op een sociaal en zuinig provinciebestuur, dat niet in een achterkamertje ons geld verkwanselt door het bijvoorbeeld op een IJslandse bank te zetten.'

noordholland.sp.nl

UTRECHT

ANNE-MARIE MINEUR (43), DE BILT

'Handen af van de natuur! Ook blijven we knokken tegen de massale leegstand van kantoorruimte en voor meer betaalbare woningen in de provincie Utrecht.'

provincieutrecht.sp.nl

ZUID-HOLLAND

HARRE VAN DER NAT (34), KOUDEKERK AAN DEN RIJN

'Geen gemeentelijke herindelingen zonder referendum! Wij kiezen verder voor forse investeringen in het openbaar vervoer en het aanpakken van knelpunten op provinciale wegen. We staan pal voor behoud van het mooie Zuid-Hollandse landschap.'

zuidholland.sp.nl

ZEELAND

GER VAN UNEN (51), KLOOSTERZANDE

'Ik wil onze provincie graag groen houden en sociaal maken. Het behoud van voorzieningen, of het nu onze ziekenhuizen, de recht-bank, de politie, de belastingkantoren, onze scholen of bibliotheken zijn, we moeten ze hier zien te houden. De leefbaarheid van onze provincie staat op het spel.'

zeeland.sp.nl

NOORD-BRABANT

NICO HEIJMANS (57), DEN BOSCH

'Er is jarenlang te veel betaald voor gas en elektriciteit. Nu Essent verkocht is, willen we een deel van de winst teruggeven aan de huishoudens.'

brabant.sp.nl

LIMBURG

THIJS COPPUS (29), HORST AAN DE MAAS

'Het is tijd voor een Limburg met volop duurzame energie, goed en goedkoop openbaar vervoer, genoeg betaalbare woningen en een mooi platteland zonder megastallen – de gigantische bedrijven in de bio-industrie waardoor onze volksgezondheid en voedselveiligheid in gevaar komen.'

limburg.sp.nl

Uitgebreide informatie over de verkiezingsprogramma's en de kandidaten is te vinden op de provinciale SP-websites. Kijk voor campagnenieuws ook op: www.sp.nl en www.spnet.nl.

FLEVOLAND

ARIE STUIVENBERG (64), ALMERE

'Een van onze speerpunten is dat de jeugdzorg goed wordt overdragen aan de gemeentes. Er is enorm geïnvesteerd om die zorg op orde te krijgen, dus moeten we het niet nu over de schutting gooien.'

flevoland.sp.nl

FRIESLAND

JOS VAN DER HORST (53), DRACHTEN

'It kin oars! Geen terugtrekkende, maar een optredende overheid: vóór behoud en bereikbaarheid van lokale voorzieningen, en vóór een provinciaal openbaar vervoer- en energiebedrijf.'

friesland.sp.nl

GRONINGEN

LIAN VEENSTRA (41), ZUIDBROEK

'Als SP gaan we weer zorgen voor werk, woningen en voorzieningen in de dorpen. Zo behouden we de leefbaarheid en bieden we weer toekomst. Het beleid van CDA en PvdA om alles te concentreren in de grote plaatsen moet stoppen.'

provinciegroningen.sp.nl

DRENTHE

PHILIP OOSTERLAAK (52), NIEUWEROORD

'De CO₂-opslag die in Barendrecht al is tegengehouden, willen we ook in Drenthe niet. We kunnen beter investeren in duurzaamheid en energiebesparing, dan miljoenen betalen om rotzooi de grond in te pompen.'

drenthe.sp.nl

OVERIJSEL

FRANK FUTSELAAR (31), ZWOLLE

'De tijd van inzetten op dure prestigeprojecten in Overijssel is wat ons betreft voorbij. De SP besteedt het geld liever aan zorg en cultuur, via de gemeenten, dan aan staal en steen.'

overijssel.sp.nl

GELDERLAND

ERIC VAN KAATHOVEN (38), ELST

'Het openbaar vervoer is aan een opknapbeurt toe: zo willen we overvolle treinen en onnodige vertragingen tussen Arnhem en Winterswijk aanpakken door te investeren in dubbelspoor. De rijkste provincie van Nederland moet niet bezuinigen op sociale voorzieningen, natuur en milieu of cultuur – maar op bestuurders en prestigeprojecten zoals Rijnboog.'

[gelderland.sp.nl](http:// gelderland.sp.nl)

KABINET LAAT PAS NA VERKIEZINGEN WARE GEZICHT ZIEN

2 MAART: EEN DAG VAN PROTEST

Op 2 maart staat er veel op het spel. Nederland stemt voor de Provinciale Staten en de Eerste Kamer, maar oordeelt ook over het beleid van het kabinet-Rutte. Vandaar dat de SP de tweede dag van maart heeft omgedoopt tot een dag van protest. SP-voorman Emile Roemer en Tiny Kox, lijsttrekker voor de SP-senaatsfractie, leggen uit waarom.

De een is zojuist door de SP-partijraad gekozen tot lijsttrekker voor de Eerste Kamerfractie, de ander is volgens vriend en vijand uitgegroeid tot hét gezicht van de oppositie: Tiny Kox en Emile Roemer. Voor beiden reden genoeg om goed gehumeurd

te zijn. 'De partij zit weer in de lift', stelt Kox vast. 'Volgens opiniepeilingen zouden we op dit moment goed zijn voor twintig zetels in de Tweede Kamer. Oké, het zijn maar peilingen, maar ze geven wel een trend aan. Wat ik tijdens uiteenlopende

partijbijeenkomsten ook heb gemerkt – en dat is veel belangrijker – is dat er weer sprake is van een enorme strijdlust. De sfeer is goed in de partij en ja: dat is reden voor optimisme.'

Dat Mark Rutte en zijn kabinet in de

Emile Roemer feliciteert Tiny Kox tijdens de partijraad op 22 januari 2011.

peilingen ook goed scoren is volgens Tiny Kox, sinds 2003 fractievoorzitter in de senaat, wel te verklaren. 'Een nieuwe minister-president heeft bij de mensen meestal veel krediet. En ik moet zeggen: Rutte heeft zijn communicatie goed op orde. Maar vergeet niet dat nog maar weinig van zijn échte plannen omgezet zijn in wetten. Ik weet zeker dat de mensen ná 2 maart een heel andere mening over deze regering zullen krijgen.' Ook Emile Roemer is daarvan overtuigd: 'Pas na 2 maart zal dit kabinet z'n ware gezicht laten zien. Op dit moment zijn ze zogenaamd aan het nadenken over bezuinigingen op tal van terreinen. Want ze willen per se die 18 miljard aan bezuinigingen doorvoeren. Dat betekent dat er nóg forser gesneden zal worden in de sociale zekerheid, de gezondheidszorg, onderwijs, natuur en cultuur. Die plannen legt het kabinet natuurlijk niet vóór de verkiezingen op tafel. In plaats daarvan komen ze met wat

ik noem 'positief strooigoed', zoals boeven hard aanpakken en de maximumsnelheid naar 130 kilometer per uur. Maar nogmaals: met de échte harde ingrepen komen ze pas na de Statenverkiezingen.' Roemer vindt het opmerkelijk dat premier Rutte vooralsnog aan geen enkel verkiezingsdebat meedoet. 'Hij denkt: ik ben nú nog goed in beeld, ik lig nú nog goed in de peilingen. Het is alsof hij heel goed aanvoelt dat de pret over is als mensen in de gaten krijgen wat zijn kabinet daadwerkelijk van plan is', aldus Roemer.

'Op 2 maart telt elke stem voor drie'

Volgens het tweetal zijn er drie goede redenen om op 2 maart op de SP te stemmen. 'Allereerst is er natuurlijk het provinciale protest', legt Kox uit. 'Vier jaar geleden boekten we in de provincies onze grootste overwinning ooit. Toch werden we overal buiten de provinciebesturen gehouden. Dat hebben we geweten. Om maar eens wat te noemen: er vond een

uitverkoop plaats van onze energiebedrijven Nuon en Essent, megastallen verschenen her en der. Met SP'ers in de colleges van Gedeputeerde Staten was dat nooit gebeurd. Een ander belangrijk punt is de samenstelling van de Eerste Kamer, die wordt gekozen door Provinciale Staten. Als de huidige coalitiepartijen straks in de Eerste Kamer geen automatische meerderheid hebben voor wetsvoorstellen, dan betekent dat dat het kabinet geen gemakkelijke 'walk-over' heeft met zijn beleid. En dat zeg ik niet alleen met een politieke achtergrond. Ik denk dat het sowieso goed is dat de Eerste Kamer nog eens extra kritisch kijkt naar de kwaliteit van een bepaald wetsvoorstel. Dan maakt het geen verschil of je links of rechts bent.' Kox noemt diverse voorbeelden van momenten waarop de Eerste Kamerfractie haar tanden liet zien. Zo verhoogde de Eerste Kamer de druk voor een onderzoek naar de oorlog in Irak. Ook vond het omstreden landelijk elektronisch patiëntendossier geen doorgang, mede dankzij de inzet van SP-senator Tineke Slagter. En in december nog blokkeerde de Eerste Kamer de btw-verhoging op theaterkaartjes. Die kwestie werd gezien als de eerste aanvaring van premier Rutte met de senaat.

Emile Roemer: 'Rutte heeft gezegd dat 2 maart de eerste test voor zijn kabinet wordt. Die uitdaging neem ik graag aan. En ik maak ervan: 2 maart wordt een pro-test tégen zijn kabinet. En dat is de derde reden om op de SP te stemmen.'

Genoemd protest is veelomvattend. Het is protest tegen de bezuinigingen op onderwijs, cultuur en ontwikkelingshulp. Protest tegen het feit dat van de mensen met de minste schuld aan de crisis het meest wordt gevraagd. Protest tegen het feit dat het rijkste kwart van de Nederlanders er de komende jaren nog verder op vooruitgaat. Protest tegen de aanval op de huurders, AOW'ers, studenten, mensen met een uitkering, mensen met een baan in de sociale werkvoorziening.

Roemer: 'Dit kabinet zet overal de botte bijl in. Overal moet geld vandaan komen, behalve bij degenen die het meeste kunnen missen. Het minimumloon is tegenwoordig niet meer veilig, maar van de belastingaftrek voor miljoenenhypotheken moet je afblijven. Ondertussen komen steeds meer mensen onder het bestaansminimum. Kortom: meer dan ooit is het belangrijk dát de mensen gaan stemmen. Thuisblijven helpt niet. Op 2 maart telt iedere stem voor drie.'

tekst Rob Janssen
foto Bas Stoffelsen

HET GROOTSTE STUDENTENPROTEST SINDS DE JAREN TACHTIG

ER IS ER EEN KARIG

Ook het onderwijs mag van de regering de portemonnee trekken voor de crisis.

Boetes voor langer studeren, studiefinanciering beperken: studenten en hoogleraren pikken het niet. 'Vooral de hardst werkende studenten worden gestraft door dit beleid.'

De demonstratie van vrijdag 21 januari was een voorlopig hoogtepunt in de strijd tegen bezuinigingen op het hoger onderwijs.

Bijna 20.000 studenten demonstreerden in Den Haag samen met een derde van alle Nederlandse hoogleraren tegen de regeringsplannen. In de week voorafgaande aan deze demonstraties werd overal in het land ook al actie gevoerd tegen de bezuiniging die door verantwoordelijk staatssecretaris

Halbe Zijlstra consequent als investering in het onderwijs beschreven wordt. Studenten met meer dan twee jaar studievertraging betalen straks 3.000 euro extra collegegeld per jaar, universiteiten krijgen eenzelfde boete van 3.000 euro per langstudeerder, en de studiefinanciering voor de master – de laatste een of twee jaar van de universitaire opleiding – wordt afgeschaft.

GEEN SNELLE EN SMAKELOZE MAGNETRONSTUDENTEN

Leon Botter heeft als voorzitter van ROOD al heel wat demonstraties meegemaakt, toch kijkt hij zijn ogen uit op vrijdag 21 januari. 'De opkomst is echt fantastisch, dit is het grootste studentenprotest sinds de jaren tachtig! Voor het eerst zie je studenten en hoogleraren schouder aan schouder staan op het Malieveld. Ik ben ook studenten tegengekomen die normaal gesproken nooit demonstreren, maar nu echt boos zijn. Ik sprak bijvoorbeeld een oudere Turkse man die na jaren hard werken zal moeten stoppen met zijn opleiding omdat hij geen 3.000 euro extra collegegeld per jaar kan betalen. Het is zo oneerlijk dat de spelregels nu veranderd worden tijdens de wedstrijd.'

Staatssecretaris Halbe Zijlstra is jarig op de dag van de demonstratie en dat gaat niet onopgemerkt voorbij. 's Ochtends twittert SP-fractievoorzitter Emile Roemer een speciaal verjaardagslied voor hem: 'Er is er een KARIG hoera hoera, dat kun je wel zien....' Verjaardag of niet, door de studenten wordt Zijlstra niet erg hartelijk onthaald. Botter: 'De studenten reageerden echt woedend toen

hij het podium op stapte. Hij verdedigt zijn beleid door naar een onderwijsinvestering in de toekomst te wijzen, maar de studenten trapt daar echt niet in. Zijlstra wil maar één ding en dat is keihard bezuinigen, zonder enige visie op onderwijs. Je kunt de boel niet eerst afbreken en dan weer half opbouwen.' Studenten vragen zich vooral af waarom er op hen bezuinigd wordt, en bijvoorbeeld niet op de hypotheekrenteaftrek of de JSF. Vooral omdat ze de kritiek op trage studenten onterecht vinden. 'Als je wel collegegeld betaalt maar geen lessen volgt, kost je de maatschappij niets extra's. Het zijn vooral de hardwerkende studenten met twee studies of extra activiteiten die gestraft worden. Zo creëren we magnetronstudenten: snel en smakeloos. Universiteiten bulken al niet van het geld, dus de boete die zij krijgen gaat straks rechtstreeks ten koste van de kwaliteit van het onderwijs voor alle studenten. En de studiefinanciering voor het laatste jaar gaat eraan. Dus zullen sommige studenten noodgedwongen genoeg moeten nemen met een halve opleiding waardoor ze een slechtere positie op de arbeidsmarkt hebben. Het is nog onduidelijk wanneer er over de bezuinigingen gestemd gaat worden, maar een ding is wel duidelijk, wij blijven actie voeren!'

'OPRUIENDE TAAL' UIT ONVERWACHTE HOEK

- Voorafgaand aan de studentendemonstratie op het Malieveld, liepen vrijdag 21 januari ruim duizend hoogleraren gekleed in toga in een lange stoet langs de Hofvijver. Na deze 'cortège' werd voor het eerst in de geschiedenis een academische zitting met hoogleraren van alle Nederlandse universiteiten gehouden om te protesteren tegen het kabinetsbeleid.
- Ook op hun eigen universiteit of hogeschool laten veel onderwijsbestuurders hun afkeuring blijken voor de plannen van de regering. 'Ik doe dit met pijn in mijn hart, maar als je vindt dat je eigen partij ernaast zit, moet je dat zeggen.' Met die woorden riep CDA-prominent en rector magnificus van de Radboud Universiteit Nijmegen Bas Kortmann zijn studenten en medewerkers op om vooral niet op een regeringspartij te stemmen. Hij werd daarin gesteund door zijn collegevoorzitter Roelof de Wijkerslooth, ook al zo'n prominent CDA-lid, die eraan toevoegde: 'Ik heb nog nooit zulke opruiende taal uitgeslagen.'
- Zelfs het bedrijfsleven schaaft zich achter het protest van de studenten. 'Het voorstel dat nu op tafel ligt belemmert de student in zijn ontplooiing, is desastreus voor de waardevolle studentencultuur en benadeelt grote groepen studenten onevenredig hard', schrijven zestig prominenten uit het bedrijfsleven in een brief aan staatssecretaris Zijlstra. Onder hen hoogleraar Duurzaamheid en econoom Herman Wijffels (CDA), Robeco-topman Roderick Munsters en oud-Kamervoorzitter Frans Weisglas (VVD).

INVESTEREN IN ONDERWIJS BETAALT ZICHZELF DUBBEL EN DWARS TERUG

'Voorafgaand aan de demonstratie op het Malieveld werd in heel Nederland actie gevoerd tegen de bezuinigingsplannen van het kabinet. ROOD-leden bezochten universiteiten en gingen letterlijk in hun hemd staan in de Tweede Kamer om te laten dat het onderwijs uitgekleed wordt. Ook deden ze mee aan de 'studiemarathon': in Utrecht, Groningen en Amsterdam volgden studenten 72 uur non-stop college. SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk was een van de gastdocenten in Amsterdam en gaf college aan ruim honderd studenten. 'Geweldig dat zij op deze manier laten zien dat ze echt bereid zijn om door te studeren.'

'De studiemarathon werd gehouden in een zaal waar ik vijftien jaar geleden zelf college had. Een mooi symbool voor het geldgebrek van universiteiten: hij was in al die tijd geen steek veranderd. Nederland is een kennisland en we zijn dus voor onze welvaart

afhankelijk van goed onderwijs. Het is dan ook onbegrijpelijk dat de afgelopen veertig jaar onderwijs steeds meer als kostenpost gezien wordt en niet als investering. Iedere investering in onderwijs betaalt zichzelf dubbel en dwars terug, maar regeringen staren zich blind op het begrotingstekort en denken alleen aan de korte termijn. In de jaren zeventig gaven we nog ruim 7 procent van ons nationaal inkomen uit aan onderwijs, nu is dat een schamele 5 procent. En dit kabinet wil nog eens bijna een miljard bezuinigen op onderwijs, onderzoek en innovatie.'

'De SP is echt de beste partij voor studenten, want wij willen behoud en verbetering van de studiefinanciering, geen collegegeldverhoging maar investeren in onderwijs. PvdA, GroenLinks, D66 en VVD willen allemaal aan een of meer van deze punten tornen. We hadden CDA en PVV als bondgenoten in het behoud van de basisbeurs, maar die hebben nu hun ziel verkocht aan de duivel in het Kabinet.'

tekst Jola van Dijk
foto's Bas Stoffelsen

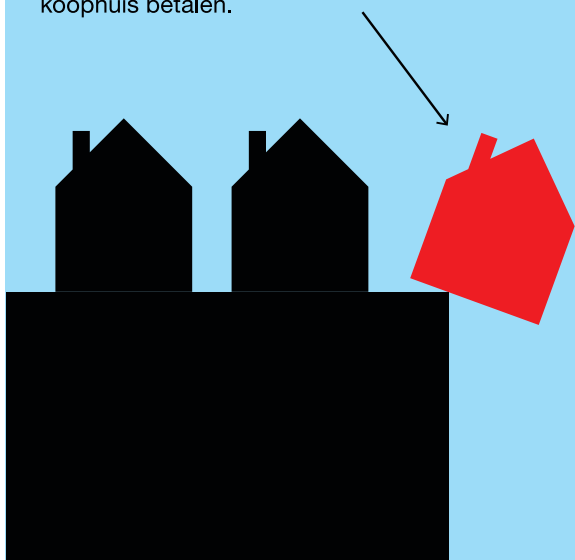

www.sp.nl/onderwijs
rood.sp.nl

SCHEEF WONEN?

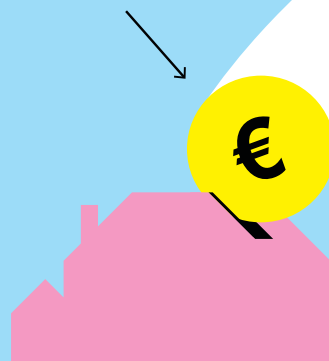
VVD, CDA EN PVV LATEN
MIDDENINKOMENS VALLEN

1 op de 3 huishoudens met een inkomen tussen € 33.000 en € 38.000 mag straks van de regering niet meer sociaal huren, maar kan ook geen koophuis betalen.

VILLASUBSIDIE DE ECHTE SCHEEFWONERS!

€ 5 miljard, de helft van het geld voor hypotheekrente-aftrek, gaat nu naar de 20% rijkste huizenbezitters.

De SP wil de hypotheekrente-aftrek garanderen tot € 350.000.

Zo beschermen we het eigen woningbezit
en schaffen we villasubsidie af.

HUURDERSPROTEST

Voor huurders en woningzoekenden zijn er volgens SP-Tweede Kamerlid Paulus Jansen genoeg redenen om op 2 maart de slechte voorstellen van VVD, CDA en PVV af te keuren. 'Zowel de laagste als de modale inkomens krijgen klappen.'

Wat merken huurders van het kabinetsbeleid?

'Huurders gaan de komende jaren veel meer betalen. De huurders met de laagste inkomens worden 177 euro gekort op de huurtoeslag. Gezinnen die nu huren en meer dan 43.000 euro bruto per jaar verdienen, gaan ieder jaar bovenop de inflatie vijf procent extra huurverhoging betalen. Dat is meer dan 30 procent erbovenop in vier jaar tijd! En dat terwijl voor hen ook de ziektekosten en de studiekosten omhoog schieten!'

Maar dan blijven er wel meer huurwoningen over voor de lagere inkomens, toch?

'Nee, want de verhuurders moeten gaan meebetalen aan de huurtoeslag en die

schuiven de rekening door. Per huurwoning moet er 300 euro per jaar heffing betaald worden. Door dit beleid gaan corporaties en particuliere verhuurders minder betaalbare woningen bouwen en bezuinigen op onderhoud, renovatie en energiebesparing. Een deel van de woningvoorraad wordt verkocht. Dankzij VVD, CDA en PVV mogen mensen die meer dan 33.000 euro bruto verdienen geen sociale huurwoning meer krijgen.'

Die mensen kunnen toch ook gemakkelijk een koophuis betalen?

'Er zijn amper fatsoenlijke koophuizen te koop voor de middeninkomens. In Utrecht, Amsterdam en Eindhoven is zelfs minder dan 3 procent van de te koop staande wo-

ningen betaalbaar voor de half miljoen huishoudens met een inkomen tussen de 33.000 en 38.000 euro. Huren in de vrije sector is voor hen vaak ook geen optie, omdat daar voor een woning van 60 m² al snel 700 tot 1000 euro per maand betaald moet worden.'

Tijd dus voor een huurdersprotest?

'Zeker. De hypotheekrente voor miljonairs is heilig verklaard, maar huurders en woningzoekenden met een modaal inkomen krijgen van VVD, CDA en PVV de ene klap na de andere!'

tekst Jola van Dijk
illustratie Bob van Vliet / Sjokola ontwerp

> 'NIET ONS SOLIDAIRE STELSEL SLOPEN'

Een paar honderd geïnteresseerden kwamen eind januari naar Utrecht voor de SP-themadag '(On)zeker pensioen'. Zij zagen een pittige discussie over de toekomst van de pensioenen. Maar over een ding was iedereen het eens: de onrust over de pensioenen mag niet worden misbruikt om ons solidaire pensioenstelsel te slopen.

De discussie over het Nederlandse pensioenstelsel is opgeblazen nadat de regering en De Nederlandsche Bank deze herfst pensioenpaniek zaaiden. Zeker nu vakbonden en werkgevers een pensioenakkoord sluiten, is de vraag actueel wat de toekomst is van onze pensioenen. De SP organiseerde daarom een themadag met als doel SP-leden en andere geïnteresseerden te informeren over de argumenten. Aan het woord kwamen Theo Kocken, hoogleraar Risicomanagement, Sweder van Wijnbergen, hoogleraar Economie en Adri van der Wurff, lid van de raad van bestuur van APG, een van de grootste pensioenbeheerders. Deze experts maakten gehakt van de ideeën om pensioenen niet meer collectief, maar individueel te regelen. Je kunt de risico's veel minder goed spreiden en het is veel duurder. Van Wijnbergen: 'Die VVD-idealen van individuele pensioenen zijn gewoon onzin.' Er moet wel iets veranderen, volgens Kocken: 'Het is een feit dat de verhouding tussen werkenden en niet-werkenden meer verandert dan we dachten. Dus moet je iets doen.' De drie mannen op het podium zagen als beste

Kocken, Van Wijnbergen en Van der Wurff: 'individuele pensioenen zijn onzin'

mogelijkheid om de pensioenleeftijd te verhogen. Dat leverde fikse discussie met de zaal op. In het pensioenakkoord hoeven de werkgevers echter geen bijstorting te doen. Van Wijnbergen: 'Vreemd dat de vakbonden dat zomaar hebben weggegeven.'

SP-Tweede Kamerlid Paul Ulenbelt sprak met Martijn van Rooijen van de ouderenvond NVOG, Leon Botter, voorzitter van SP-jongerenorganisatie ROOD, en Jaap Janissen van de deelnemersraad van PME. Het gesprek ging over de solidariteit tussen generaties. Van Rooijen: 'Bij krantenartikelen over pensioen staan altijd

foto's van ófwel rijke, golfende gepensioneerden, ófwel hulpbehoevende ouderen met rollators. Ouderen als uitvreter of als ballast dus.' Leon Botter ergerde zich aan voorzitters van rechtse politieke jongerenverenigingen ('en dan bedoel ik van GroenLinks tot en met VVD') die tegen ouderen zeggen dat ze het maar moeten uitzoeken: 'De belangen van ouderen en jongeren staan niet tegenover elkaar. Wij worden ook gekort op onderwijs. We moeten ons niet uit elkaar laten spelen, maar schouder aan schouder de barricades op!' Deze oproep leverde een strijdbaar applaus op van de zaal – met overigens vrij weinig jongeren.

> MAAK ILLEGALITEIT NIET STRAFBAAR

In een unieke gezamenlijke actie vragen de Nederlandse Europarlementariërs van de ChristenUnie, D66, GroenLinks, PvdA en de SP de Europese Commissie druk uit te oefenen op de Nederlandse regering. Het kabinet is namelijk van plan – een idee van de PVV – om illegaal verblijf in Nederland strafbaar te stellen. Europarlementariër Dennis de Jong is blij dat zo veel Europarlementariërs zich aansloten bij zijn initiatief.

De Nederlandse Europarlementariërs zijn bezorgd over de gevolgen van het, in hun ogen, ondoordachte onmenselijke en contraproductieve plan. De Jong: 'Voor justitie en de arbeidsinspectie wordt het nog veel moeilijker om malafide uitzendbureaus, werkgevers of mensenhandelaren aan te pakken. Illegalen zullen nu nóg minder bereid zijn om aangifte te doen.' De Nederlandse Europarlementariërs hopen dat hun duidelijk en gezamenlijk protest een eerste stap is om de Nederlandse regering te dwingen dit heilloze plan in te trekken.

foto Justitie en Veiligheid

> 'CO2 IS NEE' HELPT NOORDELIJKE PROVINCIES

Het is actiegroep 'CO2isNee' in Barendrecht gelukt om in november de regering af te laten zien van de plannen voor CO₂-opslag onder een woonwijk. Sindsdien is de rust weer teruggekeerd in de Zuid-Hollandse gemeente, maar nog niet helemaal bij de actiegroep CO2isNee. Het idee van CO₂-opslag is namelijk nog niet volledig van tafel, de regering heeft de plannen alleen verplaatst naar de noordelijke provincies.

Om ervoor te zorgen dat de actievoerders daar het wiel niet nog een keer uit hoeven te vinden, draagt de Barendrechtse actiegroep CO2isNee binnenkort haar dossiers over aan de stichting Co₂ntamine

voor noord Nederland. Als daar behoefte aan is, treedt actiegroep lid en SP'er Gerard van Gils ook in contact met zijn noordelijke collega's om ervaringen en tips uit te wisselen. 'De discussie in het Noorden loopt iets anders dan bij ons, maar de kern is hetzelfde. Als CO₂ ontsnapt, is het levensgevaarlijk en daar mag je mensen gewoon niet aan blootstellen. In Barendrecht is het ons uiteindelijk gelukt om de regering te overtuigen. de hele bevolking steunde ons, we hebben ons 'nee' constant volgehouden en wetenschappelijk onderbouwd. We hebben ook gebruik gemaakt van politieke ontwikkelingen en ons juridisch goed bij laten staan.'

> NIEUW SP-KAMERLID SNEL ONTGOEOND

Rik Janssen was nog geen 48 uur Tweede Kamerlid, of hij voerde al een debat over internationale kindervervoering. Janssen werkt sinds 2007 als SP-fractiemedewerker Justitie en Vreemdelingenzaken. Tot 14 april vervangt hij in de Tweede Kamer Sadet Karabulut, die zwangerschapsverlof heeft. Janssen is zeker niet van plan om alleen zijn hand op te steken bij stemmingen. Dus heeft hij als kersvers Kamerlid al vragen gesteld aan minister Opstelten over de extreme verhoging van de kosten voor het voeren van een rechtszaak. Ook wil hij met het kabinet de strijd aangaan over het kansspelbeleid. 'Deze regering wil de hele gokmarkt vrijgeven, terwijl dat nadrukkelijk niet hoeft van Europa. Buitenlandse gokbazen kunnen dan hun zakken vullen, terwijl wij achterblijven met de gokverslaafden en hun geruïneerde gezinnen.'

> LEIDSE TWITTER-REL

Twitter, de sociale netwerksite die het mogelijk maakt om via korte berichtjes op internet voortdurend contact te onderhouden met grote groepen mensen tegelijk, is hot. Ook onder politici. Zo twitterde het Leidse SP-raadslid Eva de Bakker dat door fractievoorzitters werd gesproken over een twitterverbod. Tot haar verbazing ontketende ze daarmee een rel. 'Nog nooit ben ik zo veel aangesproken door andere politici en journalisten. Terwijl we in Leiden net een pijnlijke bezuinigingsoperatie van 25 miljoen euro hebben gehad.' De Bakker twittert zelf ook regelmatig en is tegen een verbod, maar ze is wel kritisch over de manier waarop politici twitter soms gebruiken. 'Steeds meer raadsleden zitten tijdens het raadsdebat naar een telefoonschermje op schoot te kijken. Op Twitter wordt dan een schaduwdebat gevoerd, met deels ook andere argumenten. Het irriteert me ook als ik via internet gevraagd wordt om een voorstel te steunen, terwijl het betreffende raadslid drie meter van me vandaan zit.'

> PANIEK IN HET OOSTEN

Groot was de verbazing bij de SP in de gemeente Oude IJsselstreek, toen de gemeentegriffier de partij liet weten niet meer te mogen inspreken voor een raadsvergadering. De SP in die gemeente heeft nog geen raadsfractie, maar maakt zo nu en dan gebruik van het inspreekrecht om bepaalde zaken aan te kaarten. Dat zit de gemeente kennelijk niet lekker en dus werd dit recht maar eventjes ontzegd aan 'burgers die een politieke groepering vertegenwoordigen'. Met andere woorden: Als je aan een politieke partij verbonden bent, dan hou je je mening maar voor je. Dat is uitsluiting op basis van politieke overtuiging, oordeelde de SP en ook de Vereniging van Nederlandse Gemeenten

(VNG) bestempelde de gang van zaken als 'zeer uitzonderlijk'. Inmiddels heeft SP-Kamerlid Ronald van Raak bij minister Donner aan de bel getrokken.

Nog zoiets. De gemeente Hoogeveen viel over het feit dat de SP op de plakborden twee verkiezingsposters in plaats van één plakte. Weghalen, sommeerde de gemeente. Dat andere partijen hun poster gewoon over 'de overdaad aan SP' heen kunnen plakken, daar waren ze bij de gemeente blijkbaar nog niet opgekomen. En dat de plakborden afgezien van de SP-affiches vervolgens nog lang leeg bleven, onderbouwt de paniek op het stadhuis nou ook niet bepaald...

**OP NAAR DE
200
AFDELINGEN!**

De SP wil eind 2011 200 afdelingen hebben. Woon je in een gemeente die nog geen zelfstandige afdeling heeft, en zie je kansen, neem dan contact op met de voorzitter van de afdeling waar je onder valt. En kom in actie voor een sociale gemeente.

> FUSIETOETS ONDERWIJS BINNENGEHAALD

De Eerste Kamer heeft het SP-voorstel om een fusietoets voor scholen in te voeren tot wet gemaakt. Die toets moet een einde maken aan het ontstaan van grote, onoverzichtelijke leerfabrieken. Scholen mogen voortaan alleen fuseren wanneer de docenten akkoord gaan en er meerdere scholen in één gebied overblijven. SP-senator Sineke ten Horn: 'In het mbo heeft een gemiddeld roc al gauw 25.000 leerlingen, dat kun je toch geen school meer noemen?' De behandeling in de Eerste Kamer heeft een jaar geduurd, omdat een aantal politieke partijen hechtte aan de autonomie van schoolbestuurders, maar uiteindelijk stemde alleen de VVD tegen.

> GOEDKOPE KRAAK OV-CHIP

Frauderen met ov-chipkaarten kan al met apparatuur van 25 euro, stelden onderzoekers onlangs vast. Ook is gebleken dat een gekraakte kaart na een week nog niet geblokkeerd wordt, ondanks de eerdere belofte dat fraude altijd binnen één dag wordt getraceerd. SP-Tweede Kamerlid Farshad Bashir: 'Dat betekent dat een kwaadwillende reiziger voor een prikkie kan reizen, met een minimale pakkans. De schade kan al snel miljoenen euro's per jaar bedragen en leiden tot hogere prijzen of slechter openbaar vervoer. De minister moet zorgen dat onmiddellijk wordt overgestapt op een veiligere chip. Tot het zover is, mag het papieren kaartje in geen enkele vervoersregio meer afgeschaft worden.'

> SP NIET IN NIEUWE COALITIE OSS

Wel de grootste, maar niet in de coalitie. In Oss bleef de SP tijdens de herindelingsverkiezingen in november, ondanks licht zetelverlies, de grootste partij. Voortzetting van de coalitie van SP, lokale partij VDG en de PvdA was een goede mogelijkheid en SP-voorman en –wethouder Jules Iding nam dan ook het initiatief daartoe. Maar al snel bleek dat VDG per se de VVD erbij wilde hebben. 'We hebben die mogelijkheid grondig onderzocht', vertelt Iding. 'Maar waar wij bezuinigingen op onder meer de bestuurskosten op het oog hadden, stelde met name de VVD bezuinigingen voor op de minima, cultuur en de WMO. Daarmee

wordt de solidariteit ondergraven en dat is wel het laatste wat de SP wil. En dus was het duidelijk: dit gaan we niet doen.' VDG, PvdA, VVD en CDA vonden elkaar echter wel en deze partijen vormen sinds januari de nieuwe Osse coalitie. Volgens Iding draagt het nieuwe coalitie-akkoord een duidelijke VVD-signatuur. 'De term eigen verantwoordelijkheid staat centraal, de liberale geest is overheersend. Van een echte visie is geen sprake.' Na acht jaar ononderbroken in het college te hebben gezeten, gaat de Osse SP nu oppositie voeren. Iding: 'En daarin hebben we een rijke traditie.'

> DE ANDERE KANT VAN HET BINNENHOF

De verkiezingen van 2 maart gaan over de Provinciale Staten, maar óók over de Eerste Kamer. Hoe meer SP'ers in de Provinciale Staten, hoe meer SP'ers in de Eerste Kamer. De 75 senatoren kunnen wetten die zijn aangenomen in de Tweede Kamer, alsnog wegstemmen. Soms gebeurt dat ook. Maar hoe gaat dat er eigenlijk aan toe? In het boek 'De Eerste Kamer, De andere kant van het binnenhof' komen Eerste Kamerleden van de SP en andere partijen en een historicus aan het woord. Over het verleden van de Eerste Kamer en over de toekomst. Eerste Kamerlid Arjan Vliegthart is directeur van het Wetenschappelijk Bureau van de SP. Samen met zijn voorganger Ronald van Raak, nu in de Tweede Kamer, stelde hij het boek samen.

Bestellen kan op www.sp.nl/webshop of door onderstaande bon in te vullen.

LEZERS VAN DE TRIBUNE KUNNEN HET BOEK 'DE EERSTE KAMER, DE ANDERE KANT VAN HET BINNENHOF' VOOR SLECHTS 10 EURO BESTELLEN.

Ja, ik machtig de SP om eenmalig 10 euro af te schrijven van:

bankrekeningnummer

naam

adres

telefoonnummer

e-mail

handtekening

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar antwoordnummer 30542, 3030 WB Rotterdam en u ontvangt het boek zo snel mogelijk.

SOLIDAIR MET EGYPT

Samen met de Nederlandse tak van de '6 aprilbeweging' organiseerde de SP begin februari een manifestatie op de Dam in Amsterdam met de titel 'Democratie en vrijheid in Egypte, nu!' De '6 aprilbeweging' ontstond in 2008 om stakende arbeiders te steunen. De beweging deed nu de eerste oproep om op 25 januari te demonstreren op het inmiddels beroemde Tahrirplein in Caïro. De SP steunt de eisen van de '6 aprilbeweging': een einde aan de jarenlange noodtoestand in Egypte; onmiddellijke persvrijheid; onmiddellijk onafhankelijke rechters; nieuwe vrije

verkiezingen, met buitenlandse waarnemers én een nieuwe democratische grondwet. En natuurlijk *game over* voor dictator Hosni Mubarak. De solidariteitsactie in Amsterdam werd goed bezocht. SP-Tweede Kamerlid Harry van Bommel sprak de mensen toe: 'Mubarak stelt dat hij moet blijven om chaos te voorkomen, maar hij is de aanstichter van de chaos.' Van Bommel riep premier Rutte op zich niet meer achter Mubarak op te stellen.

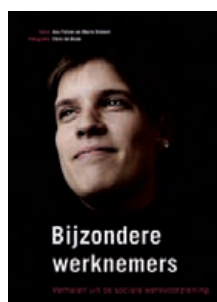
foto Jos van Zetten

PAUL LEEST

WIE Paul Ulenbelt (1952), Tweede Kamerlid sinds 2006, SP-woordvoerder pensioenen, werk en inkomen

LEEST *Bijzondere werknemers: verhalen uit de sociale werkvoorziening*

'Bijzondere Werknemers: verhalen uit de sociale werkvoorziening' is een uitgave van Stichting FNV Pers en te koop of te bestellen bij de boekhandel (ISBN 978-90-74736-41-1).

BIJZONDERE WERKNEMERS

› Wat is het voor een boek?

'Een verzameling interviews met mensen die bij de sociale werkvoorziening (SW) werken. Ze vertellen over hun dagelijks leven. Het boek geeft een goed beeld van hun werk en de problemen die ze zoal tegenkomen.'

› Wat valt daarbij vooral op?

'In de eerste plaats hoe trots de geïnterviewden zijn op hun werk. Ze willen, met hun beperkingen, graag een bijdrage leveren aan de maatschappij. Wat verder opvalt is dat ze veel kritiek hebben op het kabinetsbeleid en de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen. Zo wil de regering dat tweederde van de SW'ers voor een gewone baas gaan werken. Een enkeling lukt dat, zij het met veel moeite, maar er staan ook verhalen in over mensen bij wie het niet ging en die weer bij de sociale werkplaats aan de slag gaan.'

› Is dit boek een aanrader?

'Ja. Wie deze verhalen met oprechte interesse leest, zal helemaal snappen waarom de SP zich zo inzet voor deze groep. "Werken in de SW is geen schande," zegt Patrick van

Nijnatten in het boek: "Ik heb een stempel en daar ben ik trots op." De praktijk wijst uit dat 70 procent van de weinige mensen die bij een gewoon bedrijf aan de slag kunnen, binnen een jaar weer terug is bij de werkplaats, op een plek waar ze rust en zekerheid hebben.'

› Bij het boek hoort ook een fototentoonstelling.

'Ja, dat klopt. Een tentoonstelling van de portretfoto's die bij de interviews staan, reist momenteel door het land. Het is de bedoeling dat ze ook in het Tweede Kamergebouw worden geëxposeerd, een initiatief dat ik van harte steun. In de Kamer komen immers veel bezoekers. Hoe meer mensen op de hoogte raken van de situatie en zorgen van SW'ers, hoe beter.'

tekst Daniël de Jongh

www.sp.nl/werk
www.armoedewerkniet.nl

TSJERNOBYL, 2011

De kinderen van Prypjat keken ernaar uit. Op 1 mei 1986 zou een heus pretparkje worden geopend tussen de grauwe oostblokflats, die overwegend bewoond werden door arbeiders van de nabijgelegen kerncentrale van Tsjernobyl en hun gezinnen.

Het liep anders. Vier dagen voor de geplande opening liep een routineveiligheidstest in de kerncentrale uit op de grootste kernramp in de geschiedenis. Het zou nog enkele dagen duren voordat de stad volledig werd ontruimd. Wat er in de tussentijd met het pretpark gebeurde, is moeilijk te achterhalen. Er gaan geruchten dat het op 27 april vroegd de deuren opende, om de bevolking van Prypjat de indruk te geven dat er niets ernstigs aan de hand was. Maar er wordt ook beweerd dat er in de draaimolen, het reuzenrad, de botsautootjes en de schommels nooit een bezoeker heeft gezeten. Ooggetuigenverslagen lijken er niet te zijn, de inwoners van Prypjat lijken na de evacuatie met de noorderzon verdwenen.

Vijfentwintig jaar na de ramp is Prypjat een spookstad, overgeleverd aan de elementen.

tekst Daniël de Jongh

foto Pedro Moura Pinheiro

LINKSVOOR **‘BEDRIJVEN VERPLICHTEN MENSENRECHTEN NA TE LEVEN’**

Tuur Elzinga (41) is geboren en getogen op Texel. Het liefst zou hij nog steeds in een mooi huis op het platteland wonen. Maar hij woont nu in Haarlem met zijn vrouw en twee kleine kinderen. Hij is SP-woordvoerder sociale zaken in de Eerste Kamer en lid van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa. Daarnaast werkt hij voor FNV Mondiaal.

tekst Jola van Dijk
foto Karen Veldkamp

Wanneer werd je lid van de SP?

‘In 1998. Ik was al heel lang actief met onder meer bewonersacties tegen huurverhogingen. Toen ik naar Haarlem verhuisde kon ik niet langer om de SP heen; daar is het de enige club die actief is op dat soort terreinen.’

Wat doe je voor werk bij FNV Mondiaal?

‘Ontwikkelingssamenwerking en vakbondssolidariteit organiseren door democratische vakbonden in Oost-Europa en het Zuiden te steunen.’

Kun je daar een voorbeeld van geven?

‘In Pakistan zijn werknemers geholpen die altijd voor Unilever werkten, maar toch geen contract en goede arbeidsomstandigheden hadden. Toen ze een eigen vakbond oprichtten en vakbonden uit de hele wereld

hun acties steunden, heeft Unilever ze uiteindelijk toch een contract gegeven.’

Heb je nog politieke ambities?

‘Ik zou ervoor willen zorgen dat Europese bedrijven verplicht worden altijd en overal de mensenrechten na te leven. En bedrijven zouden, als ze dat niet doen, daarvoor aangeklaagd moeten kunnen worden bij het Europese Hof voor de Rechten van de Mens.’

Wil je Eerste Kamerlid blijven?

‘Ja, ik sta op plek 8 van de kandidatenlijst. Het kabinet maakt zichzelf niet populair. Steeds meer mensen hebben last van de asociale bezuinigingsplannen en gaan protesteren. Ik heb er dus alle vertrouwen in dat we weer minstens 8 zetels gaan halen op 2 maart.’

> SP STEUNT JEUGDBESCHERMERS

Zeker duizend jeugdzorgwerkers waren begin januari bij een manifestatie in Amersfoort om meer geld te eisen voor begeleiding van kinderen die onder toezicht zijn gesteld. SP-Kamerlid Nine Kooiman, tot twee jaar terug zelf ook gezinsvoogd, steunt de eisen.

Veel mensen herinneren zich nog de tragische dood van Savannah en de kritiek op Jeugdzorg die daarop volgde. Sindsdien is er veel veranderd. Er is een nieuwe werkmethode ingevoerd, waardoor jeugdzorgwerkers vaker contact hebben met de ouders en kinderen. Deze 'Delta-methodiek' vereist dat gezinsvoogden niet meer dan vijftien tot zeventien kinderen tegelijk helpen (de 'caseload'). Uit onafhankelijk onderzoek blijkt nu dat de overheid maar liefst 8 procent te weinig betaalt om die 'caseload' op vijftien te houden. De eis van de jeugdzorgwerkers is simpel: de overheid moet betalen wat nodig is om te voorkomen dat de caseload omhooggaat. SP-Tweede Kamerlid Nine Kooiman was tot twee jaar terug zelf ook gezinsvoogd. Zij steunt de jeugdzorgwerkers: 'Meer kinderen per gezinsvoogd betekent minder kwaliteit. Zo neem je risico's met deze meest kwetsbare groep families en kinderen. Het alternatief – wachtlijsten – is net zo onaanvaardbaar. Het gaat hier om kinderen waarvan de rechter zegt: die hebben nú hulp nodig.' Staatssecretaris Teeven (VVD) wil niet

foto: Bas Stoffelsen

Jeugdzorgwerkers in actie: 'Het gaat om kinderen die nú hulp nodig hebben.'

toezeggen dat het geld er komt. Kooiman: 'Ik ben bang dat hij het slechte nieuws uitstelt tot na de verkiezingen van 2 maart. Maar intussen loopt de caseload op.' Teeven zegt te willen snijden in bureaucratie, om zo geld vrij te maken. Kooiman is vóór snijden in de bureaucratie: 'Ik heb meteen de hulpverleners opgeroepen om met ideeën te komen. Binnen een week had ik zo honderden ideeën om de bureaucratie aan te pakken. Die ga ik aan de staatssecretaris geven.' Maar het zal niet genoeg zijn: 'Er is nú een probleem, en

die bureaucratie is niet in een maand weg. De overheid moet haar plicht nakomen.' Zo niet, dan is de actiebereidheid groot, zo bleek in Amersfoort. Zoals Erik Gerritsen, bestuursvoorzitter van het bureau Jeugdzorg in Amsterdam, ironisch verwoordde: 'Desnoods gaan we bij de staatssecretaris in de brievenbus plassen!'

Teken het manifest op
www.dejeugdwerkeraanzet.nl

NIJ PROTEST! SP

MAAK VAN 2 MAART EEN DAG VAN PROTEST! IN HET BELANG VAN HET ONDERWIJS, GOEDE ZORG, KUNST&CULTUUR, NATUUR, EERLIJKE WOONLASTEN, WSW&WAJONG, WERKGELEGENHEID, JE KINDEREN, PRIVACY, TOLERANTIE, EERLIJK DELEN.

STEMMEN WEGEN EXTRA ZWAAR OP 2 MAART!

Als iedereen die in juni op de SP stemde, dat nu weer doet, dan verdubbelt de SP in één klap! De opkomst is bij Provinciale Statenverkiezingen altijd erg laag. Daardoor kunnen SP-sympathisanten hun stem extra zwaar laten wegen, door wél te gaan stemmen. SP-leden kunnen een grote bijdrage leveren aan een SP-verkiezingswinst door de SP-sympathisanten die ze kennen naar de stembus te krijgen.

En vergeet niet de poster in deze Tribune voor uw raam te hangen!

> DIKKE PORTEMONNEE ONDERWIJS-BESTUURDERS

De regering maakt eindelijk werk van een wettelijk maximumsalaris in het onderwijs, maar de plannen gaan SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk nog lang niet ver genoeg. 'Het is onbegrijpelijk dat een schoolbestuurder tot 30 procent meer mag verdienen dan de minister van Onderwijs. Het salaris van een minister zou het absolute maximum moeten zijn. Er wordt momenteel flink bezuinigd op onderwijs en docenten worden keihard op de nullijn gezet. De tijd van verrijking aan de top moet afgelopen zijn en iedereen binnen het onderwijs zou onder dezelfde cao moeten vallen. Dan weet je zeker dat salarissen niet te ver uit elkaar liggen.'

NEPDEMOCRATIE

Ideëel gesproken lijkt er niets mis met de politie-opleidingsmissie. De gedachte erachter is immers om van Afghanistan een democratische rechtsstaat te maken! Helaas zal dat behartigenswaardige idee bij de Afghanen als totaal ongeloofwaardig overkomen, gezien het feit dat ons beleid geen enkele boodschap heeft aan de Nederlandse publieke opinie, die in meerderheid tegen de missie is. In feite komt onze aanwezigheid in Afghanistan dan ook neer op het promoten van nepdemocratie, ofwel het verkopen van schone schijn.

Wouter ter Heide, Zwolle

VOOR JAN

Jan is altijd heel erg goed geweest voor iedereen, en nog. De mensen hadden in het verleden naar Jan moeten luisteren dan was hij minister-president geweest en was Nederland socialer. Ik heb zin om complimenten te geven. Jan is een goeierd en heel erg druk. Ik wou dat Jan het wat rustiger aan deed en minder rookte. Jan moet 100 worden. Ik ben een fan, vriendin en schrijfster van Jan.

Kiki Valk, Eindhoven

PROGRESSIEF OF OERCONSERVATIEF?

Jolanda Sap (GroenLinks) wil graag samenwerking met PvdA en D66 omdat ze 'progressieve' zaken gemeen hebben, las ik in de Volkskrant. Maar is 'modernisering' van de arbeidsmarkt, zoals het aantasten van moeizaam verkregen rechten van werknemers, bijv. het ontslagrecht dat zo nodig versoepeld moet worden (verslechtering) of het verhogen van de AOW-leeftijd voor bijna iedereen (verslechtering) wel zo progressief? Je kunt het ook OER-CONSERVATIEF noemen, want het is een teruggang naar de tijd waarin de vakbonden nog op moesten komen voor de belangen van de werknemers. Als je goede dingen wil behouden, is dat conservatief? Dus wat ben je als je meer bescherming wil voor de sociaal weerlozen? Bijvoorbeeld het opkomen voor het behoud van de sociale werkplaatsen, het beschermd wonen en het in stand houden en verbeteren van verzorgingshuizen? Ben je conservatief als je dit alles niet wil afbreken? Volgens mij is echt PROGRESSIEF: Het fundamenteel aanpakken van de bonussen en het beleid van de banken en andere financiële instellingen die de huidige crisis veroorzaakt hebben. Hier niets aan doen, is niet alleen conservatief maar in mijn ogen erg slecht. Ook het ongemoeid laten van de hypotheekrenteaftrek is conservatief. De aanpak hiervan, vooral van de rijken, ja, dat is weer progressief. Dus VVD, CDA en ook PvdA: wie de schoen past...

Gerard Bosman

DE POT OP

Graag wil ik nog reageren op het bericht in de december-Tribune dat VVD-minister Schultz toiletten in de stoptreinen niet nodig vindt. Dat vind ik discriminerend tegenover alle reizigers met darm- en blaasaandoeningen. Weet de minister welke psychische problemen zo'n uitspraak oproept? Weet ze hoe het voelt als je wordt bevangen door schaamte en angst om de wc niet te halen? Op vele stations is niet eens een wc en dan is de trein de enige redding. Mogen wij niet meer op reis gaan, omdat wij als patiënten met deze aandoeningen zijn aangewezen op wc's in treinen?

Mevr. Adriaansen, Kerkrade

OPMERKELIJK

DAT KAN GOEDKOPER

De JSF is nu al veruit het duurste gevechtsvliegtuig dat Nederland ooit heeft gekocht: een stuk of 60 miljoen euro per stuk. Het ding wordt ook nog steeds duurder. Terwijl het zo simpel kan zijn. Op veilingssite eBay stond eind januari een heus 'Harrier' gevechtsvliegtuig te koop, voor ongeveer 100.000 euro. Een klik op de knop en je mag hem komen ophalen – hij wordt niet per post verstuurd. Een zevenjarige jongen uit London vond dat wel wat, zo'n vliegtuig en drukte op 'Koop nu'. Omdat koopopdrachten op eBay wettelijk bindend zijn, mocht zijn vader uitleggen dat de jongen dit niet van zijn zakgeld kon betalen. De overeenkomst werd geannuleerd; het vliegtuig is inmiddels niet meer te koop.

(bron: NewsCore)

PROPAGANDA

Het woord communisme is voor veel mensen nog steeds verbonden aan lange wachrijen bij lege winkels. Terecht of niet, het Poolse Instituut van Nationale Herinnering vindt het belangrijk die associatie te versterken. Het brengt een spel uit, waarbij op een grauw speelbord gevochten moet worden om voedsel en schoenen. Doel is volgens de spelontwerper Karol Madaj: 'Jonge mensen laten zien, en oude mensen herinneren aan, hoe moeilijk die tijden waren.' Dat hadden ze in die moeilijke tijden ook al een woord voor: propaganda.

(bron: Associated Press)

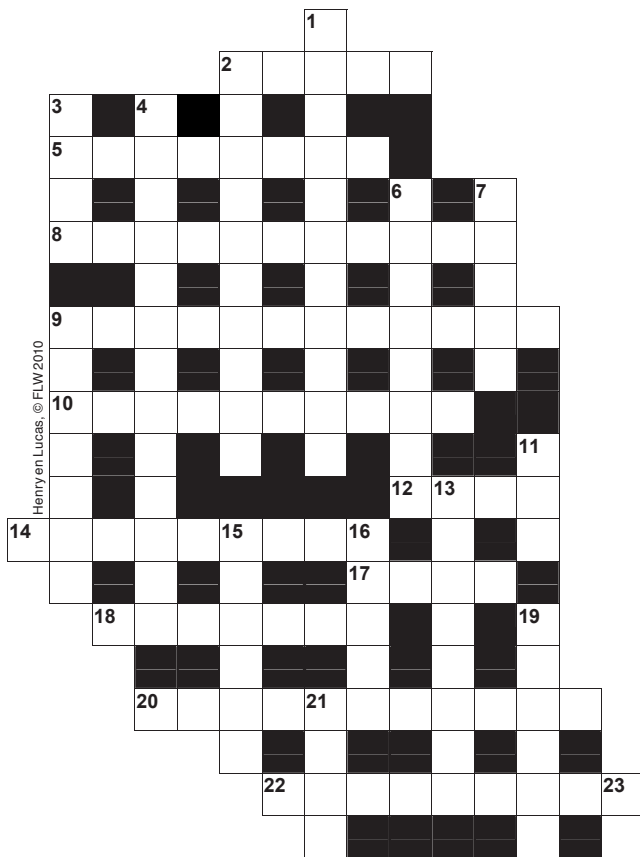
'EUH...'

Geert Wilders heeft een spreekverbod uitgevaardigd voor alle PVV-kandidaten van de Provinciale Statenverkiezingen, behalve de lijsttrekkers. Die uitzondering had hij misschien beter niet kunnen maken. In een hilarisch dubbelinterview in De Pers met onze eigen Brabantse SP-lijsttrekker Nico Heijmans en de Brabantse PVV-lijsttrekker Mariëtte Frijters veegt Nico de vloer aan met Mariëtte.

Een voorbeeld: Nico vindt dat Wilders ook 'oude politiek' bedrijft. 'Geert Wilders zegt voor de verkiezingen over de AOW-leeftijd: '65 blijft 65, het is een breekpunt', en de dag daarna vergeet hij het weer!' Mariëtte: 'Ja, er zijn wel meer politici die zo euh... die zo doen hoor.' Nico: 'Maar jullie waren toch anders dan andere politici? Nu zeg je dat hij n et zo is.'

Een aanrader dus, die helemaal te lezen is op www.sp.nl/9n14ag

CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 2 Topbenzine nu ook verkrijgbaar bij de grootgrutter. (5)
- 5 Nobele herkauwer. (8 en 4,4)
- 8 Muzikanten hebben de tafel (niet) eendrachtig gedekt. (11)
- 9 Belangrijk feit: het fundament is cadeau gedaan. (12 en 5,7)
- 10 Overwegen te gaan handelen (op de beurs). (10)
- 12 Hield Sint-Maarten over nadat hij de helft van zijn mantel aan de bedelaar had gegeven. (4)
- 14 Baan bij een soap. (9)
- 17 Geen gesloten persoonlijkheid. (4)
- 18 Op stap met Mij, Mezelf en Ik. (7)
- 20 Vet religieus? Dat is naïef! (4,7 en 11)
- 22 De bakker bestellen kost haar inkomsten. (9)

Verticaal

- 1 Ook de kiezers worden met de TamTam bijeengeroepen. (11)
- 2 Fantastisch mooie dame. (10)
- 3 Kwakende auto. (4)
- 4 De grootste lol, op de afterparty van verkiezingen. (13)
- 6 Charmant én alcoholverslaafd. (8)
- 7 Aaneengeschakelde bouwloodsen. (5)
- 9 Berusten op het aanbidden van deze jongen. (7 en 3,4)
- 11 Heeft als regel betekenis. (3)
- 13 Het is echter maar korte tijd in orde. (8 en 4,4)
- 15 Slappe hap, die katoenen bolletjes! (6)
- 16 Niet oorspronkelijk, deze afdruk. (5)
- 19 (postuum toegekende) Muziekprijs voor beroemd wetenschapper. (6)
- 21 Gemept graan. (4)
- 23 Er zit muziek in het Engelse voetbal. (2, ook afk.)

OPLOSSING JANUARI

Oplossing Cryptogram

Horizontaal

- 6) Parlementeren 7) BOM 8) Beursdip
- 12) Dwangsom 13) Aanzet 14) Kamers
- 16) Routine 18) Tankwagen 19) Omega
- 20) Rechtvaardig 21) Roem 22) Openbare Orde 23) Warenhuizen 25) Kennis.

Verticaal

- 1) Ereburger 2) Helm 3) Anker 4) Artsen Zonder Grenzen 5) Inzicht 9) Vlammenwerper
- 10) Kamerbewaarder 11) Vastgoedfraude
- 15) Staatsblad 17) Balie 24) NOS.

Oplossing Spiraaltje

De volgorde van de gezochte woorden in het spiraaltje is:

Eenmotorig; Gabberfeest; Teloorgang; Gaandeweg; Googelen; Nederig; Gedaan; Naast; Teen; Nep; Po.

Winnaar puzzel januari:
G. Dijkers uit Warnsveld

Stuur uw oplossing vóór 2 maart naar de Puzzelredactie van de Tribune; Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam of tribunepuzzel@sp.nl. Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

TRIANGEL

Opdracht: de puzzel is uit drie elementen opgebouwd. Iedere tekstparagraaf en elk plaatje slaan terug op een enkel woord. Deze vier woorden moeten in de blokjes-balken worden ingevuld. Het thema van deze Triangel is scheepvaart.

		Bestaat niet meer sinds de afsluitdijk het IJsselmeer schiep.	1	
	2			
3				
			4	'Verboden sneller te varen dan staat aangegeven'; 'Verplichting tot het geven van een geluidssignaal'; 'Verplichting zo nodig koers en snelheid te wijzigen voor uitvarende schepen'.

OPGAVE

- 1 (verticaal) - plaatje linksonder - welk type zeilschip is dit?
- 2 (verticaal) - plaatje rechtsboven - waar 'drijft' deze hovercraft op?
- 3 (horizontaal) - omschrijving linksboven - naam van de watermassa.
- 4 (horizontaal) - omschrijving rechtsonder - welk type seinen is dit?

THEO DE BUURTCONCIERGE

